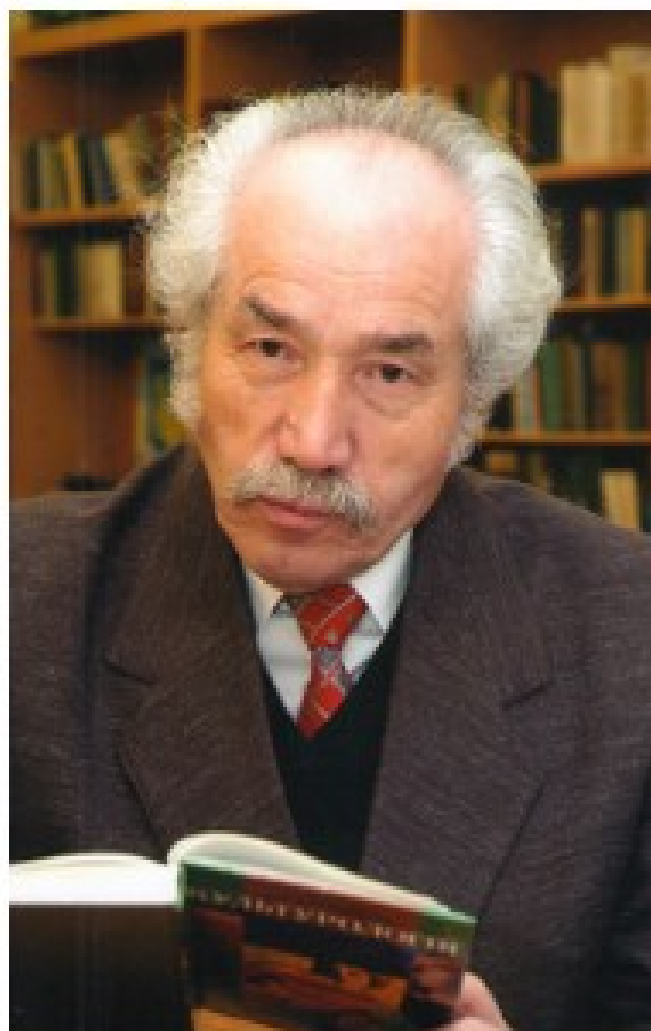

**Департамент культури та туризму
Кіровоградської обласної державної адміністрації
Обласна універсальна наукова бібліотека
імені Д. І. Чижевського**

Вчений з душею поета

**До 85-річчя від дня народження
Васня Петровича Марка**

Бібліографічний покажчик

**Кропивницький
2021**

УДК 016:929]:821.161.2.09(477.65)(092)

В 90

Вчений з душею поета : до 85-річчя від дня народження Василя Марка : біобібліографічний покажчик (з фондів ОУНБ ім. Д. І. Чижевського) / Департамент культури та туризму Кіровоградської обласної державної адміністрації, Обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д. І. Чижевського; укл. Н. П. Пивовар, О. Е. Нельга ; ред. Н. Ф. Калашнікова ; відп. за вип. Є. Г. Літвінова. – Кропивницький, 2021. – 52 с.

У біобібліографічному покажчику вміщено інформацію про друковані джерела, представлені у фондах ОУНБ ім. Д. І. Чижевського, та електронні ресурси, що розкривають науковий доробок вченого-літературознавця, педагога, неперевершеного майстра українського слова Василя Марка.

Покажчик буде цікавим та корисним для викладачів, аспірантів, учителів, бібліотекарів, студентів, – всіх, хто цікавиться особистістю й творчістю Василя Марка.

Укладачі: Пивовар Н. П.
Нельга О. Е.

Редактор: Калашнікова Н. Ф.

Відповідальна за випуск: Літвінова Є. Г

Зміст

Від упорядників.....	4
Основні дати життя й діяльності Марка Василя Петровича.....	5
Слово про Василя Марка	6
I. Творчий доробок Василя Марка	9
1.1 Окремі видання (Марко В. П. – автор, редактор, укладач).....	9
1.2 Статті з окремих видань та збірників.....	12
1.3 Публікації в періодичних виданнях	17
1.4 Web-бібліографія.....	35
II. Матеріали про життя і творчість Василя Марка.....	37
2.1 Книги та статті зі збірників та окремих видань.....	37
2.2 Статті з періодичних видань.....	38
2.3 Web-бібліографія.....	42
Іменний покажчик.....	45
Марко Василь. Дорога до себе	47
Балега Юрій. Учений з душею поета	48
Клочек Григорій. Прощальне слово про товариша і колегу Василя Петровича Марка	51

Від упорядників

З нагоди 85-річчя від дня народження вченого-філолога, талановитого педагога, професора, доктора наук Василя Петровича Марка бібліотека підготувала біобібліографічний покажчик з промовистою назвою «Вчений з душею поета». Василь Петрович часто навідував нашу книгозбірню і як читач, і як учасник літературних зібрань. Видання висвітлює життєвий і творчий шлях, науково-педагогічну діяльність знаного вченого в галузі теорії літератури. До покажчика увійшли бібліографічні записи наукових, навчально-методичних та літературних публікацій, статті вчених і літераторів про його творчість, наукову та літературну діяльність.

Матеріали у покажчику з можливою повнотою відображають публікації письменника за 1970–2015 роки. Основним джерелом добору інформації були каталоги та картотеки ОУНБ ім. Д. І. Чижевського м. Кропивницького, а також ресурси мережі Інтернет. Всього бібліографічних записів 328. Відбір матеріалів закінчено у лютому 2021 року. Матеріал систематизовано за такими розділами: «Творчий доробок Василя Марка», де виділено окремі видання, публікації в збірниках та періодичних виданнях, та розділ «Матеріали про життя і діяльність Василя Марка», в якому також є аналогічні підрозділи. У кожному з цих розділів виокремлено підрозділ web-ресурсів. Матеріали впорядковано за абеткою прізвищ авторів і назв публікацій. Опис і скорочення здійснено відповідно до діючих в Україні стандартів у бібліотечній справі. Усі записи подано мовою публікації, збережено орфографічні норми оригіналу. Більшість матеріалів, представлених у виданні, переглянуто de visu. Деякі описи супроводжуються анотаціями. Допоміжний апарат представлений статтею від упорядників та іменним покажчиком (прізвищ авторів, співавторів, упорядників, редакторів, видатних осіб та ін., поданих в алфавітному порядку, які зустрічаються в бібліографічному описі та анотаціях). Передують основним розділам коротка біографічна хроніка.

Видання адресоване фахівцям-філологам, літературознавцям, викладачам, студентам, бібліотекарям, а також тим, хто цікавиться вітчизняною літературою.

Зауваження та пропозиції надсилати за такою адресою <https://library.kr.ua/>

ОУНБ ім. Д.І. Чижевського, м. Кропивницький, вул. Велика Перспективна, 24.

Основні дати життя й діяльності Марка Василя Петровича

- 6 січня 1936 р. в с. Руське Поле Тячівського району Закарпатської області народився Василь Марко.
- 1942-1950 рр. навчався в семирічці в рідному селі.
- 1950-1954 рр. навчався в Хустському педагогічному училищі.
- 1954-1959 рр. навчався на факультеті української філології Ужгородського державного університету.
- 1959-1966 рр. працював директором Дулівської восьмирічної школи.
- 1966-1975 рр. працював заступником директора Тячівської середньої школи.
- 1973 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Проблема героя в творчості Михайла Стельмаха».
- 1975-2015 рр. працював на кафедрі української літератури Кіровоградського педагогічного інституту (за новітньої доби – університету імені Володимира Винниченка).
- 1981-1983 рр. – старший науковий співробітник.
- 1992 р. захистив докторську дисертацію на тему «Художня концепція людини і стиль: закономірності взаємодії (на матеріалі сучасної української прози)».
- 1992 р. професор на кафедрі української літератури Кіровоградського педагогічного інституту.
- 2007 р. став лауреатом обласної літературної премії ім. Є. Маланюка в номінації «Літературознавство та публіцистика» за книгу «Стежки до таїни слова».
- 2015 року пішов на заслужений відпочинок.
- 12 червня 2015 р. помер Василь Петрович Марко.

Слово про Василя Марка

*Антоніна Гурбанська,
доктор філологічних наук,
професор кафедри української
мови і літератури КДПУ
ім. В. Винниченка*

«У полі зору вченого – весь літературний процес в Україні з виходом його на європейський контекст. Саме тому своєрідністю наукового і громадського обличчя професора Марка є широкий діапазон інтерпретації твору, уміння точно відчувати індивідуальність автора, розгляд української класики і сучасного письменства як повновартісного європейського. Внутрішній емоційний темпоритм Василя Петровича, не метушливий та виважений, відчутний і в науці. Збагачений обертонами асоціацій, він створює ту діалектичність, яка є її необхідною передумовою.

Професор Марко друкується в найсолідніших наукових збірниках та академічних виданнях, він виступає з доповідями на престижних наукових конференціях, пише відгуки на докторські і кандидатські дисертації, керує науковою роботою аспірантів, читає оригінальні спецкурси і спецсемінари. Він активно працює і в річищі підвищення фахової майстерності вчителів-філологів: виступає з лекціями, укладає програми авторських курсів, проводить систематичні консультації».

Зі статті: Духовні острови професора Марка / А. Гурбанська // Кіровоградська правда. – 1998. – 25 червня. – С. 2.

*Іван Хланта,
кандидат філологічних наук*

«Професійна майстерність В. П. Марка природно поєднувалася з інтелігентністю, впевненістю, розкутістю, самоповагою, невимушеністю, елегантністю, врівноваженістю і навдивовиж приязним ставленням до учнів, учителів і взагалі до людей. Саме такі педагоги спроможні зробити те, чого не здатні зробити ніякі реформи. Він турбувався про розвиток особистості, цінував тих учнів і вчителів, які мали свої думки, переконання. Навчав дітей шляхетно відчувати і мислити, сумлінно працювати і любити рідний край, шануватися і створювати навколо себе культурне оточення.

Він переповнений неперебутніми ідеями вселюдського добра, тягнеться до майбутнього, всім духом і пристрасстю, готуючи атмосферу духовного відродження національної культури».

Зі статті: Життя, сповнене великої мети / Хланта І. // Бібліографічний покажчик публікацій професора Василя Марка / М. І. Зимомря, В. І. Рекіта; Мін-во освіти і науки України, Дрогобицький держ. педагог.

*ін-т ім. І. Франка, Кіровоградський держ. педагог. ун-т ім. В. Винниченка.
Ужгород, 2006. С. 43-44.*

*Надія Ференц,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української
літератури УжНУ*

«Про творчий успіх, художнє відкриття, талант того чи іншого митця він говорив так захоплено, емоційно, що складалося враження, наче то його власний здобуток. До речі, як людина доброзичлива, шляхетна, Василь Марко уміє щиро порадіти за успіх письменника чи літературознавця, а ще підтримати того, хто робить перші кроки в письменстві чи науці, відгукнутися добрим словом чи рецензією. [...]

Зроблене Василем Марком – гідний внесок у вітчизняне літературознавство. Праці вченого відзначаються новизною осмислення художніх творів і широким історико-літературним контекстом».

Зі статті: Життя, окрилене любов'ю до красного письменства (До 75-річчя від Дня народження Василя Марка) / Н. Ференц // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. Соціальні комунікації. 2011. Вип. 25. С. 192-193.

*Колектив факультету
філології та журналістики
КДПУ ім. В. Винниченка*

«Його науковий світ залишається відкритим для цілих поколінь студентів, майбутніх учителів. Його світ – це пам'ять про Слово, донесене натхненням Василем Петровичем. Кожна наукова публікація і книга цього видатного вченого сповнена педагогічним талантом учителя і мудрістю людини.

Про лекції Василя Петровича ходять легенди. Кожна з них була відкриттям незбагнених духовних світів, а натхненність та енергетика лектора зачаровувала і змушувала працювати розум і душу слухача. Воднораз він ніяковів від компліментів, виказуючи шляхетність виховання і скромність. Утім міг бути і палким, гострим у науковій дискусії. Його особистість по-різному себе виявляла, але залишалася незмінною в питаннях порядності та людяності».

Зі статті: Пам'яті колеги / Колектив факультету філології та журналістики КДПУ ім. В. Винниченка // Народне слово. 2015. 18 червня . С. 11.

*Тетяна Грицан,
член Національної спілки
письменників України*

«...Вдумливий погляд, весела вдача, добродій, милий дідусь, що бавиться із внучатами, скромний професор, котрий завжди одягнений елегантно, вишукано. Філософ, що бачить світ не так, як ми, буденні, а проглядає далеко, геть аж за обрій, де сходяться всі світи. Відверта постать, звеличина душа. [...]

І вже через слово професор творить свій власний обрій, свій світ, де заглядає тільки світло і тепло щирого серця Василя Петровича. Мова – вертикаль одухотворення. Коли виповнюються гори тим духом, як рододендроном, насичуючи довкіллям, смаком, запахом, кольором.[...]

Стоїть усміхнений, усамітнений чоловік, приклав до обличчя руку, аби подивитися на сонце. Й сам випромінює світло, несе людям радість.

Таким він був, таким залишиться у віках, бо не перейде ВІЧНІСТЬ Слова».

Зі статті: Портрет із вічності Василя Марка / Тетяна Грицан // Українська літературна газета. 2016. 26 лютого. С. 15.

В особі професора Василя Марка українська словесність має не тільки фахівця, але й пристрасного її захисника. До його слова прислуховуються критики, вітчизняні й зарубіжні дослідники, оцінюючи праці з-під пера вченого крізь призму вершинних здобутків українського літературознавства.

Микола Зимомря

I. Творчий доробок Василя Марка

1.1 Окремі видання (Марко В. П. – автор, редактор, укладач)

1. Добрянський Ігор Анатолійович. Дружні бесіди: радіопубліцистика / Ігор Добрянський, Василь Марко. – Вид. 2-ге, допрац. і доп. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2008. – 231 с.: іл, фото.
2. Добрянський Ігор Анатолійович. Дружні бесіди: Радіопубліцистика / Ігор Анатолійович Добрянський, Василь Петрович Марко ; Кіровоград. ін-т регіон. управл. та економіки. – Кіровоград. – 2002
Вип. 1. – 2002. – 168 с.: фото.
3. Добрянський Ігор Анатолійович. Дружні бесіди: Радіопубліцистика / Ігор Добрянський, Василь Марко; Кіровоград. ін-т регіон. управл. та економіки. – Кіровоград. – 2002
Вип. 2. – 2004. – 129 с.: іл., портр, фото, 4 л. іл.
4. Збірник наукових праць Кіровоградського інституту регіонального управління та економіки / М-во освіти і науки України. КІРУЕ. – Кіровоград : КІРУЕ. – 1999
Вип.1 / Ред.кол.: І. А. Добрянський, В. П. Марко, Г. В. Дьяконов та ін. – 1999. – 156 с.: табл., сх. – Бібліогр. у кінці статей.
5. ...І вічна таїна слова : аналіз великого епічного твору : посібник для вчителя / Василь Марко, Григорій Клочек, Володимир Панченко та ін. – К. : Рад. шк., 1990. – 203,[2] с.
6. Казкар. Народні казки Українських Карпат : для мол. і серед. шк. віку / укл., підгот. текстів, приміт. та слов. Івана Хланти, біографічно-літературознавчий портрет Василя Марка. – Ужгород : Патент, 2012. – 247 с.: іл., кол. іл. – Бібліогр. с. 240-244. – Бібліогр. в підрядк. прим.

7. Ковпик Світлана Іванівна. Духовність драматургії Пантелеймона Куліша : монографія / Світлана Ковпик; ред. В. П. Марко. – К.: Акцент, 2004. – 187 с. – Бібліогр.: с. 168-187.
8. Марко Василь Петрович. Аналіз художнього твору: навчальний посібник / В. П. Марко. – К. : Академвидав, 2015. – 254,[2] с. – (Сер. «Альма-матер»). – Бібліогр. в кінці розд.
9. Марко Василь Петрович. Аналіз художнього твору : навчальний посібник / В. П. Марко. – К. : Академвидав, 2013. – 278,[2] с. – (Сер. «Альма-матер»).
10. Марко Василь Петрович. Анатолій Мороз : [Укр. рад. письменник] : нарис творчості / Василь Марко. – К. : Рад. письменник, 1988. – 205,[2] с. – Бібліогр. в підрядк. примітках.
11. Марко Василь Петрович. Вступ до літературознавства : методичні матеріали для студентів I курсу : Кредитно-модульна система / Василь Марко; М-во освіти України, Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. В. Винниченка. – Кіровоград : РВГ ІЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2006. – 140 с. – Бібліогр. в кінці лекц.
12. Марко Василь Петрович. Вступ до літературознавства : методичні матеріали для студентів I курсу : Кредитно-модульна система / Василь Марко; М-во освіти України, Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. В. К. Винниченка. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім.В. Винниченка, 2005. – 131 с. – Бібліогр. в кінці лекц.
13. Марко Василь Петрович. Окрилені ідеалом: образ позитивного героя в рад. прозі 70-80-х рр. / В. П. Марко. – К.: Т-во «Знання» УРСР, 1985. – 48 с. – (Сер. 6 «Література і мистецтво»). – Бібліогр.: с. 48. – Бібліогр. в примітках: с. 47-48.
14. Марко Василь Петрович. Основа творчих шукань : Худож. концепція людини в сучасній укр. рад. літературі / В. П. Марко. – К. : Вища шк., 1987. – 162,[3] с.
15. Марко Василь Петрович. Стежки до таїни слова : літературознавчі й методичні студії : навчальний посібник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів / Василь Марко; ред.: В. О. Погрібний. – Кіровоград: Степ, 2007. – 262,[2] с.: портр. – Бібліогр. в кінці глав.
16. Марко Василь Петрович. Теорія літератури : методичні матеріали для студентів I курсу / Василь Марко; М-во освіти України; КДПУ

- ім. В. Винниченка. – Кіровоград : РВГ ІЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 1999. – 71 с.
17. Марко Василь Петрович. У вимірах стилю : (Літ.-критич. нарис) / В. П. Марко. – К.: Дніпро, 1984. – 118 с. – (Сер. «Бесіди про художню літературу»).
 18. Марко Василь Петрович. Художній світ Михайла Стельмаха : (До 70-річчя з дня народження) / В. П. Марко. – К. : Т-во «Знання» УРСР, 1982. – 46 с. – (Сер. 6 «Література і мистецтво»; № 2).
 19. Погрібний Віктор Олексійович. Куца: проза 2012 року : новели, п'єса, есе / Віктор Погрібний ; ред. Василь Марко. – Кіровоград : Степ, 2013. – 106 с.: фото.
 20. Поляруш Олег Євгенович. Українська література ХХ-ХХІ століть : методичні рекомендації для студ. III-IV курсів філ. фак. / Олег Поляруш, Василь Марко ; КДПУ ім. В. Винниченка, кафедра укр. літ. – Вид. доп. і перероб. – Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2001. – 114 с.
 21. Решетов Олександр Олексійович. В душі цвітуть духмяні абрикоси : пісенник / Олександр Решетов [та ін.]; муз. ред.: Олена Панічева, літ. ред.: Василь Марко. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. – 186 с.: ноти, портр. – Текст: укр., рос.
 22. Решетов Олександр Олексійович. Там, де Ятрань круто в'ється : пісенник / Олександр Решетов ; муз. ред.: Олена Панічева, літ. ред.: Василь Марко. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2010. – 202 с.: ноти. – Текст: укр., рос.
 23. Україна – Польща: Наукові студії сусідів-партнерів / КДПІ ім. В. Винниченка, КІРУЕ, БГВШ в Кошаліні. – Кіровоград – Кошалін : Імекс-ЛТД. – 2004
Вип. 3: З нагоди Року Польщі в Україні / упор. Ігор Добрянський, Василь Марко, Микола Зимомря, редкол. Валерій Радул, Стефан Кокоцінські, передм. Миколи Жулинського. – 2004. – 371 с. – Бібліогр.: с. 365-366.
 24. Хрестоматія: твори для практичних занять з теорії літератури: для філологічних спец.: I курс / КДПУ ім. В. Винниченка; укл. В. П. Марко. – Кіровоград : Б.в., 1999. – 70 с.
 25. Шурапов Володимир Петрович. Одкровення: катрени і не тільки... / Володимир Шурапов ; авт. передм. Василь Марко. – Кіровоград: КОД, 2009. – 67 с. – Текст: укр., рос.

1.2 Статті з окремих видань та збірників

26. Біль, який не гоять роки / В. Марко // Наукові записки. Сер. «Філологічні науки (українське літературознавство)» / М-во освіти України; КДПУ ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 1999. – Вип. 19. – С. 16-24. – Бібліогр. у кінці ст.
27. Вистава «Наталка-Полтавка» за п'єсою Івана Котляревського на сцені Кіровоградського академічного театру імені М. Л. Кропивницького: пошуки і знахідки / В. Марко // Наукові записки. Сер. «Філологічні науки» / М-во освіти України; КДПУ ім. В. В. Винниченка. – Кіровоград, 2013. – Вип. 113. – С. 98-101.
28. Вібрація душі поета і світ. Поема Павла Тичини «Золотий гомін» / В. Марко // Наукові записки. Сер. «Філологічні науки. Літературознавство» / М-во освіти і науки України, КДПУ ім. Володимира Винниченка. – Кіровоград, 2009. – Вип. 85. – С. 258-267.
29. Від «джерел слів» до «таїни слова». В. Сухомлинський про роботу з учнями над словом / В. Марко // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки / М-во освіти і науки України, Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2003. – Вип. 52. – С. 47-49.
30. Деякі концептуально-стильові аспекти української народної казки / В. Марко // Збірник наукових праць Кіровоградського інституту регіонального управління та економіки / М-во освіти і науки України. КІРУЕ. – Кіровоград, 1999. – Вип. 1. – С. 9-14.
31. Деякі питання поетики повісті Квітки-Основ'яненка «Конотопська відьма» / В. П. Марко, Г. А. Марко // Збірник тез доповідей і повідомлень республіканської наукової конференції, присвяченої 200-річчю з дня народження класика української літератури Г. Ф. Квітки-Основ'яненка / М-во вищ. та середн. спец. освіти УРСР, Спілка рад. письменників України, Харківський держ. ун-т ім. О. М. Горького [та ін.]; редкол.: Л. Г. Авксент'єв, Л. Г. Бикова, Л. В. Венєвцева [та ін.]. – Харків, 1978. – С. 32-33.
32. Драма людини в чужомовному середовищі : (на матеріалі художньої літератури) / В. Марко // Наукові записки. / М-во освіти України, Кіровоград. держ. пед. ін-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 1995. – Вип. 10. – С. 75-84.
33. Думкою осяяний світ : [передмова] / В. Марко // Мороз Анатолій Трохимович. Твори: В 3-х т. – К.: Дніпро, 1987. – Т. 1: Чужа кохана; Троє і одна: Роман. Повість. – С. 5-14.

34. Душа переходить у слова. Пізній Д. Павличко: концептуально-стильові пошуки / В. Марко // Наукові записки. Серія: Філологічні науки (літературознавство) / М-во освіти і науки України, Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2004. – Вип. 56. – С. 279-289.
35. Етюди про Миколу Хвильового [Романтика і трагедія таланту; Новели М. Коцюбинського «Невідомий» і М. Хвильового «Я (Романтика)»] / В. Марко // Наукові записки кафедри української літератури / АН вищої шк. України ; КДПІ ім. В.К. Винниченка. – Кіровоград, 1995. – Вип. 1: До 65-річчя Кіровоградського педагогічного інституту ім. В.К. Винниченка. – С. 103-111.
36. Загальнолюдські цінності у світі драматургії В. Винниченка / В. Марко // Відродження України – проблеми і перспективи : тези Всеукр. теоретичної конференції / Міністерство освіти України, Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. В. К. Винниченка. – Кіровоград, 1993. – Вип. 1: Проблеми духовності людини. – С. 38-39.
37. За порогом жевріє нова доба : [передмова] / В. Марко // Любарський Роман Рафаїлович. Зерно і посох: поезії, переклади. – Кіровоград, 2012. – С. 3-4.
38. Запрошення до художнього світу Володимира Дрозда (рецензія) / В. Марко // Наукові записки. Сер. «Філологічні науки (літературознавство)» / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Кіровоградський держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кіровоград, 2012. – Вип. 111.– С. 277-279.
39. І зойкнуло слово... / В. Марко // Наукові записки. Серія: Філологічні науки / М-во освіти і науки України, Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 1997. – Вип.11. – С. 22-32.
40. Із студій над творами Григора Тютюнника / В. Марко // Наукові записки. Серія: Філологічні науки (літературознавство) / М-во освіти і науки України, Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2000. – Вип. 50. – С. 210-220.
41. Його вірші дорівнюють його життю : [передне слово] / В. Марко // Безпалій Л. На кленовім мості: поезії. – Кіровоград, 2003. – С. 3.
42. Коли до слів мелодії летять / В. Марко // Решетов Олександр Олексійович. Дзвіночки конвалій : пісенник. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2008. – С.3-4.
43. Концепція людини і стиль Михайла Стельмаха / В. Марко // Українське

літературознавство : міжвідомчий республіканський збірник. – Львів : Вид-во Львівського ун-ту, 1974. – Вип. 22. – С. 37-42.

44. Леся Українка. «Лісова пісня» / В. Марко // Наукові записки. Сер. «Філологічні науки (літературознавство)» / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Кіровоградський держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кіровоград, 2011. – Вип. 94: Видається на пошану і з нагоди 50-річчя науково-педагогічної праці та 75-річчя від дня народження доктора філологічних наук, професора Василя Петровича Марка. – С. 25-36.
45. Михайло Стельмах / В. Марко // Письменники Радянської України : Літературно-критичні нариси / Упоряд. С. А. Крижанівський. – К.: Рад. письменник. – 1984. – Вип. 11. – С. 91-115.
46. Наближення до Шевченка. Аналітичні етюди / Василь Марко // Наукові записки. Сер. «Філологічні науки (літературознавство)» / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Кіровоградський держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кіровоград, 2012. – Вип. 111. – С. 165-171.
47. Невмируща традиція : [переднє слово] / В. Марко, В. Шурапов // Театр Марка Кропивницького : Минуле і сучасне / Укл. Володимир Шурапов; ред. Василь Бондар. – Кіровоград, 2001. – С. 5-9.
48. Невтолима жадоба праці. Фольклорист Іван Хланта / В. Марко // Наукові записки. Сер. «Філологічні науки» (українське літературознавство) / М-во освіти України; КДПУ ім. В. К. Винниченка. – Кіровоград, 1998. – Вип. 15. – С. 12-28. – Бібліогр. у кінці ст.
49. Нев'янучий сміх (Повість Г. Квітки-Основ'яненка «Конотопська відьма») / В. Марко // Наукові записки. Серія: Філологічні науки (літературознавство) / М-во освіти і науки України, Кіровоградський держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. – Кіровоград, 2000. – Вип. 27. – С. 200-213.
50. Новели Олеся Гончара «Модри камінь» і «За мить щастя»: концептуальні коди / В. Марко // Наукові записки. Сер. «Філологічні науки» / М-во освіти і науки України; КДПУ ім. В. К. Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 79. – С. 260-267.
51. Особливості внутрішнього монологу у творах П. Загребельного «Я, Богдан», «Тисячолітній Миколай», «Гола душа» / В. Марко // Наукові записки. Сер. «Філологічні науки» / М-во освіти України; КДПУ ім. В. К. Винниченка. – Кіровоград, 2005. – Вип. 61. – С. 204-211.
52. Осяяння як момент художньої концепції Василя Симоненка / В. Марко // Наукові записки. Сер. «Філологічні науки» (літературознавство) / М-во

- освіти України; КДПУ ім. В. К. Винниченка. – Кіровоград, 2006. – Вип. 64. – Ч. 2 : Видається на пошану і з нагоди 45-річчя науково-педагогічної праці та 70-річчя від дня народження доктора філологічних наук професора Василя Петровича Марка. – С. 15-23.
53. Проблема конфлікту й характеру в творчості М. Стельмаха / В. Марко // Українське літературознавство : міжвідомчий республіканський збірник. – Львів : Вид-во Львівського ун-ту, 1972. – Вип. 16. – С. 17-21.
54. Проблема проступку і кари в українській драматургії: перегук часів (Трагедії «Савва Чалий» І. Тобілевича, «Гріх» В. Винниченка, «Патетична соната» М. Куліша: спроба зіставлення) / В. Марко // // Наукові записки. Сер. «Філологічні науки» / М-во освіти і науки України; КДПУ ім. В. К. Винниченка. – Кіровоград, 2002. – Вип. 47. – С. 65-69.
55. Проблемно-блоковий принцип викладання у вищих навчальних закладах / В. П. Марко, І. А. Добрянський // Діалог: збірник наукових праць: Психологія, Педагогіка / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України, КДПУ ім. Володимира Винниченка, Держ. льотна академія України, КІРУЕ. – К. – Кіровоград, 2001 – Вип. 2. – С.72-76.
56. Світ слова на відстані душі. Миколі Зимомрі – 60 / В. Марко // Наукові записки. Сер. «Філологічні науки (літературознавство)» / М-во освіти України; КДПУ ім. В. К. Винниченка. – Кіровоград, 2006. – Вип. 69. – Ч. 1 : Видається на пошану і з нагоди 35-річчя науково-педагогічної праці та 60-річчя від дня народження доктора філологічних наук, професора Миколи Івановича Зимомрі. – С. 3-8.
57. Сім сліз Івана Чендея / Василь Марко // Наукові записки. Сер. «Філологічні науки (літературознавство)» / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Кіровоградський держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кіровоград, 2012. – Вип. 111. – С. 156-164.
58. Слово критика : [вступна стаття] / В. Марко // Вієвський В. Поетика комедійної творчості І. Карпенко-Карого : літературний огляд / В. Вієвський ; Упр. освіти Кіровоградської обласної Ради народних депутатів, КДПІ ім. В. Винниченка, Обл. ін-т удосконалення вчителів. – Кіровоград, 1995. – С. 5-6.
59. Совість рідної літератури : [про Гр. Тютюнника] / В. Марко // Наукові записки кафедри української літератури / АН вищої шк. України; КДПІ ім. В. К. Винниченка. – Кіровоград, 1995. – Вип.1: До 65-річчя Кіровоградського педагогічного інституту ім. В. К. Винниченка. – С. 112-116.

60. Сплеск зірок на спориші / В. Марко // Шурапов Володимир. Роздуми над прірвою життя : поетичні мініатюри. – Кіровоград: КОД, 2006. – С. 5-6.
61. Стан працелюбства та парадигма часу. До 70-річчя від Дня народження Олега Поляруша / М. Зимомря, В. Марко, І. Добрянський // Наукові записки. Сер. «Філологічні науки» (літературознавство) / М-во освіти і науки України; КДПУ ім. В. К. Винниченка. – Кіровоград: КДПУ ім. В. Винниченка, 2009.– Вип. 85. – С. 3-8.
62. Сублимація страху в художньому світі В. Винниченка. Стаття перша / В. Марко // Наукові записки. Сер. «Філологічні науки» (літературознавство, мовознавство) / М-во освіти України; КДПУ ім. В. К. Винниченка. – Кіровоград : КДПУ ім. В. Винниченка, 2005.– Вип. 62. – С. 26-33.
63. Таїна поетичного слова.../ В. Марко // Наукові записки. Сер. «Філологічні науки» / М-во освіти і науки, молоді та спорту України; КДПУ ім. В. К. Винниченка. – Кіровоград, 2013.– Вип. 114. – С. 186-206.
64. Талант і час. До 100-річчя від дня народження Юрія Яновського / В. Марко, І. Добрянський // Дружні бесіди: Радіопубліцистика. – Кіровоград, 2004. – Вип. 2. – С. 28-37.
65. Трагедія народу – трагедія особи : «Сава Чалий» І. Карпенка-Карого на сцені Кіровоградського музично-драматичного театру ім. М. Л. Кропивницького / В. Марко // І. Карпенко-Карий: 150-річчя від дня народження: матеріали всеукраїнської міжвузівської конференції: 22-23 вересня 1995 року / КДПІ ім. В. Винниченка, Упр. культури Кіровоградського облвиконкому. – Кіровоград, 1995. – С. 59-61.
66. Тропи зі складником «золото», «золотий» у поетичному світі Є. Маланюка (На матеріалі збірок 20-30-х років) / В. Марко // Євген Маланюк: література, історіографія, культурологія : матеріали наукової конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження Євгена Маланюка: 14-15 травня 1997. – Кіровоград. – 1998. – С. 31-37.
67. Художнє освоєння радянської дійсності у прозі письменників Закарпаття / В. Марко // Українське літературознавство: респ. міжвід. наук. зб. / Львівський державний університет ім. І. Франка, Міністерство освіти України. – Львів: Вища шк. Вид-во при ЛДУ, 1980. – Вип. 35. – С. 105-113.
68. Шевченковому «Заповіту» – 155 років / В. Марко, І. Добрянський // Дружні бесіди: Радіопубліцистика. – Кіровоград, 2002. – Вип. 1. – С.49.

69. Я пам'ятатиму Вас, Валерію... / В. Марко // Синьйор Монтекі. Реквієм-спогад про Валерія Дейнекіна. – Кіровоград, 2003. – С. 48-52.
70. Як слово мовлене: Розвиток форм викладу в сучасній українській прозі / В. Марко // Проблеми. Жанри. Майстерність : Літ.-критич. статті. – К. : Рад. Письменник, 1983. – Вип. 8. – С. 129-145.

1.3 Публікації в періодичних виданнях

71. Адресується вченому, вчителю...: [про журнал «Слово і час»] / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1994. – 15 листопада.
72. «Ангел над колискою долі» : слово про колегу [Миколі Зимомрі – 55] / В. Марко, І. Добрянський// Народне слово. – 2001. – 8 листопада. – С. 3.
73. А ріка часу пливе... : Олегу Євгеновичу Полярушу – 60 / В. Марко // Маловисківські вісті. – 1999. – 30 грудня. – С. 2.
74. Аспекти аналізу художнього тексту / В. Марко // Радянське літературознавство. – 1984. – № 10. – С. 33-41.
75. Без імітації правди, почуттів, конфліктів / В. Марко // Київ. – 1987. – № 12. – С. 119-120.
Відгук на статтю В. Дроздова «Випробовує на справжність – життя» (Київ, 1987, № 1), в якій було порушено низку актуальних проблем розвитку сучасної прози.
76. Безодня Винниченкових характерів / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1993. – 20 липня.
Драма «Брехня» у постановці Дніпропетровського театру ім. Т.Г. Шевченка.
77. «Безплідній думці не корись...» / В. Марко // Народне слово. – 2009. – 3 вересня. – С. 8.
Відгук на нову книгу В. Шурапова «Одкровення».
78. Бентежна радість пам'яті : [про повість Г. Гусейнова «Станційні пасторалі»] / Василь Марко // Сільське життя (Добровеличківський р-н). – 2001. – 18 липня. – С. 3.
79. Бланкети підступу і зради / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1986. – 5 січня ; Жовтень. – 1987. – № 2. – С. 120-124.
Рец. на кн.: Смоленчук Микола. Білі бланкети: історичний роман / Микола Смоленчук. – К.: Рад. письменник, 1985. – 327 с.

80. Браво, волиняни! / В. Марко // Народне слово. – 2004. – 16 грудня. – С. 3.
Враження від виступу у Кіровограді Волинського державного народного хору.
81. В. Винниченко – драматург : деякі аспекти художнього світу письменника / В. Марко // Степ. – 1995. – № 1. – С. 63-69.
82. Вершини і низини професора Григорія Клочека: до 60-річчя від дня народження / В. Марко // Вечірня газета. – 2003. – 7 березня. – С. 9.
83. Висока честь служити слову : [про поета Леоніда Безпалого] / Василь Марко // Кіровоградська правда. – 2009. – 19 травня. – С. 7; Кіровоградська правда. – 2009. – 7 липня. – С. 7; Вежа. – 2010. – № 25. – С. 244-248.
84. Високе слово поета / В. Марко // Народне слово. – 2013. – 10 жовтня. – С. 10; Кур'єр Кривбасу. – 2014. – № 293-294-295. – С. 374-376.
Про нову збірку В. Базилевського «Тепер і тут». Книга видана як ювілейний подарунок авторові від земляків. Автор статті ділиться своїми враженнями від прочитаної поезії Володимира Базилевського.
85. Висота його полудня : Ігорю Добрянському – 50 / В. Марко // Народне слово. – 2005. – 5 травня. – С. 3.
86. Вібрація душі поета і світ : поема Павла Тичини «Золотий гомін» / Василь Марко // Дивослово. – 2010. – № 11. – С. 53-57. – Бібліогр. в кінці ст.
87. Від «джерел слів» до «таїни слова». В. Сухомлинський про роботу з учнями над словом / В. Марко // Народне слово. – 2003. – 23 жовтня. – С. 3.
88. Відлуння доби : [Чендей І. М., Мейгеш Ю. В., Басараб В. С., Вовчок В. Ю., Кешеля Д. М.] / В. Марко // Жовтень. – 1987. – № 7. – С. 118-122.
89. Від прем'єри – до вічності / В. Марко // Кіровоградська правда. – 2003. – 7 березня.
Про останню виставу Валерія Дейнекіна.
90. Відродження «Обрію» : [про літстудію Кіровоградського педінституту] / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1994. – 17 листопада. – С. 3.
91. Від стерень до зірок / В. Марко // Березіль. – 2008. – № 5-6. – С. 175-177.
Про книгу Віктора Погібного «Прости мій гнів».

92. Віра в свою дорогу / В. Марко // Народне слово. – 1998. – 5 травня.
Рец. на кн.: Каретный А. Моя Итака: стихи. – Кировоград, 1997. – 82 с.
93. Вісь «Кіровоград – Кошалін (Польща)»: контакти, уроки, перспективи / В. Марко // Освітнянське слово. – 2000. – Червень. – С. 4.
94. Вогонь – із попелу літ : рецензія на збірку віршів / В. Марко // Кіровоградська правда. – 2007. – 14 грудня. – С. 4.
Рец. на кн.: Погрібний В. О. Прости мій гнів (знайдені записники): Вірші різних літ. – Кіровоград: Код, 2006. – 98с.
95. Вслухаючись у серцебиття доби / В. Марко // Прапор. – 1979. – № 8. – С. 132-133.
Рец. на кн. : Базилевський В. Побачення з тобою: поезії / В. Базилевський. – Дніпропетровськ: Промінь, 1978. – 110 с.
96. Гасло професора Григорія Ключека / Василь Марко // Народне слово. – 2013. – 7 березня. – С. 6.
Нарис життя та творчості напередодні 70-річчя Г. Ключека.
97. Герої і стиль Михайла Стельмаха / В. Марко // Радянське літературознавство. – 1971. – № 8. – С. 7-17.
98. Геть екзамени?! / В. Марко // Молодий комунар. – 1990. – 30 червня. – С. 8.
Про проблему екзаменів у вищій школі.
99. Гіркий мед мудрості / Василь Марко // Літературна Україна. – 2001. – 25 жовтня. – С. 9; Кур'єр Кривбасу. – 2002. – № 149. – С. 163-165; Кіровоградська правда. – 2002. – 16 липня. – С. 3.
Рец. на кн.: Павличко Дмитро. Київ у травні: поезії / Дмитро Павличко; упоряд. М. Зимомря. – Кошалін [Польща], 2001. – 85 с.
100. Гіркий мед творчості / В. Марко // Дзвін. – 2000. – № 11-12. – С. 131-132.
Рец. на кн.: Грицан Тетяна. Зранена доторком : Поезії. Етюди. Новели. – Тячів, 1999. – 85 с.
101. Голод і література / В. Марко // Освітнянський гарт. – 1993. – 22 жовтня.
102. Голоси нової України : [про засідання Верховного суду України] / В. Марко // Народне слово. – 2004. – 9 грудня.
103. Дебют : [про Наталію Фенько] / В. Марко // Слово і час. – 1999. – № 8. –

С.66.

104. Де знайти гармонію? / В. Марко // Прапор. – 1990. – № 4. – С. 170-173 ;
Молодий комунар. – 1990. – 3 лютого. – С. 10.
Рец. на кн.: Базилевський Володимир. Колодязь: вірші та поеми /
Володимир Базилевський. – К. : Рад. письменник, 1988. – 238 с.
105. Динаміка таланту : [про письменника Василя Бондаря] / Василь Марко //
Літературна Україна. – 2014. – 16 січня. – С. 7.
106. До глибини таланту / В. Марко // Дніпро. – 1984. – № 5. – С. 133-136.
Рец. на кн. : Наш Михайло Стельмах: літ.-критич. статті, етюди, есе /
упоряд. І. М. Дузь, І. Є. Кравченко. – К. : Рад. письменник, 1982. –
366,[1] с.;
Семенчук І. Р. Михайло Стельмах : нарис творчості / І. Р. Семенчук. –
К.: Дніпро, 1982. – 225,[2] с.
107. До джерел подвигу / В. Марко // Прапор. – 1980. – № 10. – С. 126-127.
Рец. на кн. : Ключенко Д. Хлопці з нашого села: документальна повість /
Д. Ключенко. – К.: Веселка, 1979.
108. Дорога до себе / В. Марко // Народне слово. – 2008. – 9 лютого. – С. 2.
Публікація виступу лауреата обласної літературної премії імені Євгена
Маланюка в номінації «Літературознавство і публіцистика», професора
Кіровоградського педагогічного університету В. Марка.
109. Дорогою пошуку / В. Марко // Дніпро. – 1974. – № 3. – С. 158-159.
Рец. на кн.: Вовчок В. Ю. Совість : поеми та вірш / В. Ю. Вовчок. –
Ужгород : Карпати, 1973. – 88 с.
110. Драма людини в чужомовному середовищі : (на матеріалі художньої
літератури) / В. Марко // Кур'єр Кривбасу. – 1995. – № 41-42. – С. 49-52;
Народне слово. – 1995. – 23 травня.
111. Драма розп'ятої душі : [про поезії П. М. Скунця] / В. Марко // Дзвін. –
1994. – № 4. – С. 120-122.
112. Драматургія Михайла Стельмаха / В. Марко // Українська мова і
література в школі. – 1969. – № 4. – С. 12-18.
113. «Дума про Вчителя» / В. Марко // Молодий комунар. – 1976. –
27 листопада. – С. 3.
Рец. на кн.: Драч Іван. Дума про Вчителя : поема. // Дніпро. – 1976. –
№ 8.

114. «Душа переходить в слова» / В. Марко // Народне слово. – 2004. – 7 жовтня. – С. 3.
Ювілейна стаття з нагоди 75-річчя Дмитра Павличка, видатного українського поета, лауреата Шевченківської премії.
115. Душа, зачарована словом / В.Марко // Кіровоградська правда. – 2000. – 18 квітня. – С. 3.
Рец. на кн.: Ликов В. Зачуравлена осінь: поезії. – Кіровоград: ПВД «Мавік», 2000.– 48 с.
116. Эволюция эпического мышления / В. Марко // Радуга. – 1982. – № 9. – С. 142-145.
Рец. на кн.: Керекеш, Юрій Юрійович. Блукання в порожнечі / Юрій Юрійович Керекеш. – Ужгород: Карпати, 1981. – 622 с.: іл.
117. Екзамен класикою : «Моя чарівна леді» (За Б. Шоу) на сцені кропивничан / В. Марко // Кіровоградська правда. – 2005. – 26 лютого. – С. 4.
Про кіровоградський варіант всесвітньо відомого твору у постановці М. Ілляшенка розмірковує професор КДПУ ім. В. Винниченка.
118. Емкость человеческой судьбы / В. Марко // Радуга. – 1986. – № 10. – С. 155-157.
Рец. на кн.: Мейгеш Ю. Стихія : роман / Ю. Мейгеш. – К.: Рад. письменник, 1985. – 319 с.: іл.
119. Залишатися самим собою / В. Марко // Літературна Україна. – 1989. – 29 червня.
Рец. на кн. : Чендей І. Калина під снігом : повісті, оповідання / І. Чендей. – К.: Рад. письменник, 1988. – 397,[2] с.
120. Запросини пам'яті : до 50-річчя Валерія Дейнекіна / В. Марко // Народне слово. – 2005. – 6 січня. – С. 4.
Спогад про особистість та талант митця.
121. Запрошення до студентської аудиторії : філософська лірика / Василь Марко // Літературна Україна. – 1999. – 22 квітня. – С. 6.
122. З доріг далеких і близьких / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1978. – 18 листопада. – С. 3.
Рец. на кн.: Близнець В. Партизанська гармата : повісті / В. Близнець. – К.: Веселка, 1978
123. Знайдений цвіт папороті / В. Марко // Дзвін. – 1999. – № 5-6. – С. 156-157.

Рец. на кн.: Слід на землі : поезії. – Тячів-Ужгород, 1997. – 52 с.; Коли цвітуть троянди : поезії / Упоряд. М. Зимомря. – Париж-Львів-Цвікау, 1998. – 34 с.

124. Знати мову, володіти словом / Василь Марко // Кіровоградська правда. – 1979. – 20 жовтня. – С. 3.
Огляд творів молодих поетів і письменників Кіровоградщини, серед яких Чернега Р., Ісаєнко Є., Коник Б., Попчук Л., Черкас П., Сарана В., Реп'яшник В., Кобзар М. та ін.
125. Золотий запас душі / В. Марко // Народне слово. – 2008. – 12 червня. – С. 3.
Стаття-рецензія на поетичні твори кіровоградського поета Л. Безпалого, який став лауреатом обласної літературної премії імені Євгена Маланюка за 2008 рік за збірку поезій «Ти й не падають...».
126. Зоря над собором : [до 80-річчя від дня народження Олесь Гончара] / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1998. – 2 квітня.
127. Зустрічі з сучасниками / В. Марко // Жовтень. – 1978. – № 7. – С. 145-147.
Рец. на кн.: Чендей І. Свалявські зустрічі: нариси / І. Чендей. – Ужгород: Карпати, 1977.
128. І горобина ніч, і зорепади... / В. Марко // Березіль. – 1994. – № 11-12. – С. 180-182; Кіровоградська правда. – 1994. – 18 серпня. – С. 3.
Рец. на кн. : Корінь А. М. Заворожи мене. Літопис любові : поезії / А. М. Корінь. – Кіровоград: Степ, 1993. – 53 с.
129. І заговорила муза двома мовами / В. Марко, І. Добрянський // Березіль. – 2000. – № 11-12. – С. 179-182.
Рец. на кн.: Павличко Д. В. Наперсток: поезії / передмова М. Зимомрі; переклад Б. Задури. – Кошалін [Польща], 2000. – 190 с.
130. І зойкнуло слово...: Голодомор і література / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1993. – 12 жовтня.
131. Із струмочка – ріка / В. Марко // Радянська освіта. – 1970. – 4 квітня. – С. 3.
Про міжпредметні зв'язки на уроках.
132. І свічки горіли, як життя : До 100-річчя від дня народження Арсенія Тарковського / В. Марко // Кіровоградська правда. – 2007. – 3 липня. – С. 3
Про вшанування пам'яті письменника-земляка в Кіровоградському

обласному музично-драматичному театрі імені М. Л. Кропивницького: детальна розповідь про культурну подію.

133. Його вірші дорівнюють його життю / В. Марко // Кіровоградська правда. – 2004. – 8 червня. – С. 3.
Рец. на кн.: Беспалий Леонід. На кленовім мості : поезії / Леонід Беспалий; ред. Ю. М. Сердюченко. – Кіровоград: [б. и.], 2003. – 47,[1] с.
134. Його слова ходять навшипиньки коло геніальних витворів майстрів / В. Марко // Кіровоградська правда. – 2008. – 4 березня. – С. 6.
Стаття присвячена яскравим сторінкам життєвого і творчого шляху доктора філологічних наук, професора, ректора КДПУ ім. В. Винниченка Григорія Клочека, якому виповнюється 65 років.
135. Карби долі / В. Марко // Вітчизна. – 1996. – № 5-6. – С. 122-123; Народне слово. – 1995. – 23 лютого. – С. 3.
Рец. на кн.: Погрібний В. Напис на шибці : поезії / В. Погрібний. – Кіровоград: Степ, 1993. – 96 с.
136. Ключ до таїни слова : основи аналізу літературного твору / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1995. – 9 лютого. – С. 3, 4.
137. Книга про В. О. Сухомлинського / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1976. – 21 травня. – С. 3.
Рец. на кн.: Князюк В. Світ маленьких гуліверів. Про педагогічну та громадську діяльність В. О. Сухомлинського / В. Князюк. – К.: Політвидав, 1976. – 104 с.
138. Книжка без автографа... / В. Марко // Народне слово. – 2007. – 20 грудня. – С. 3; Вежа . – 2007. – № 21. – С. 230-231.
Автор з теплом згадує Леоніда Куценка та розповідає про його роботу над книжкою «Стежками хутора «Надії».
139. Ковток духовної криниці: «Маруся Чурай» Л. Костенко у виконанні артистів Закарпатського музично-драматичного театру / В. Марко // Народне слово. – 1994. – 9 липня.
140. Коди художнього тексту: на зрізі жанротворення / В. Марко // Дивослово. – 2007. – № 10. – С. 52-55. – Бібліогр.: 6 назв.
Про розкодування художнього тексту, окреслене жанровими особливостями твору на прикладі новели Григора Тютюнника «Три зозулі з поклоном».
141. Кодування художнього тексту / В. Марко // Дивослово. – 2007. – № 8. – С. 54-59. – Бібліогр.: 13 назв.

У статті подається матеріал про декодування, перекодування художніх текстів. Пояснюється поняття коду та кодування.

142. Колами пекла 1932-1933 років / В. Марко // Народне слово. – 2008. – 11 листопада. – С. 2.
Відгук на нову книгу В. Шурапова, поему-спогад «Як нам болить за Тебе, Україно...» про трагічні реалії 1932-1933 років в Україні.
143. Кому і як укладати програми [з української літератури для середньої школи] / В. Марко, С. Барабаш, В. Панченко // Літературна Україна. – 1988. – 30 червня.
144. Коли я думаю про жінку / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1999. – 6 березня.
145. Крок у світ поезії / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1977. – 5 квітня.
Про збірку поезій «Довіра», де друкується наша землячка, поетеса Тамара Журба.
146. Ластівка, що приносить надії / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1993. – 10 липня; Березіль. – 1993. – № 9-12. – С.180-182.
Рец. на кн.: Бабич Я. В. За руським морем : поезії. – Кіровоград, 1992. – 40 с.
147. «Лісова пісня»: взаємодія цінностей / В. Марко // Дивослово. – 2011. – № 2. – С. 38-43.
148. Літопис театру / В. Марко // Народне слово. – 2010. – 6 січня. – С. 13.
Рецензія на книгу претендента на здобуття обласної літературної премії імені Є. Маланюка за 2009 рік В. Шурапова «Марко Кропивницький та його спадкоємці».
149. Людина на своєму місці : Олегу Полярушу – 60 / В. Марко // Рідна школа. – 2000. – № 1. – С. 23.
150. «Люди покидали богів...» / В. Марко // Людина і світ. – 1970. – № 7. – С. 44-45.
Розглядаються трагічні сторінки нашої історії в творчості М. Стельмаха.
151. Миколі Смоленчуку – 60 / В. Марко // Літературна Україна. – 1987. – 9 липня.
152. Наближення до Шевченка : аналітичні етюди / В. Марко // Дивослово. – 2012. – № 5. – С. 44-47; Вежа. – 2011. – № 28. – С.263-269.
Автор стверджує, що Т. Шевченко був творцем не побутової

правдоподібності, а високої художньої правди, наближення до якої дає естетичну насолоду і дарує інтелектуальні відкриття.

153. На вервечках слова : [про поезію Анатолія Каретного] / Василь Марко // Кіровоградська правда. – 2006. – 28 березня. – С. 3.
154. Надолужування: зміст і вектори / В. Марко // Народне слово. – 2004. – 18 грудня.
Відгук на літературознавчу книгу С. Барабаш, присвячену творчості Ліни Костенко «Душа прозріє всесвітом очей...». Працю висунуто на здобуття премії імені Євгена Маланюка.
155. На захист високих ідеалів справедливості / В. Марко // Народне слово. – 1995. – 7 вересня. – С. 3; Дзвін. – 1995. – № 8. – С. 156-157.
Рец. на кн.: Казки про бідних і багатих / упоряд. підгот. текстів, вступ. стаття І. В. Хланти. – Ужгород: Патент, 1994. – 328 с.
156. На перехрестях життя : Грані художнього світу Анатолія Мороза / В. Марко // Вітчизна. – 1983. – № 11. – С. 161-171.
157. На позвах з долею / В. Марко // Кур'єр Кривбасу. – 2002. – № 153. – С. 119-122.
У статті мова йде про Хланту Івана Васильовича – людину, за всіма параметрами небуденну, невсипущого трудівника, фольклориста найвищого рівня.
158. На порозі майбутнього / В. Марка // Народне слово. – 1999. – 30 квітня.
Про підготовку спеціалістів у КІРУЕ.
159. Напруга думки / В. Марко // Слово і час. – 2009. – № 4. – С. 123-124.
Рец. на кн.: Барчан В. В. Творчість Теодосія Осьмачки в контексті стилєвих та філософських вимірів ХХ століття: монографія. – Ужгород. – 2008. – 432 с.
160. Народження журналу : [Степ: літературно-мистецький та громадсько-публіцистичний альманах. – Кіровоград, 1993. – № 1. – 74 с.] / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1994. – 13 січня.
161. Не знає серце втоми / В. Марко // Кіровоградська правда. – 2005. – 29 березня. – С. 3.
Рец. на кн.: Безпалій Л. Коріння: поезії / Л.Безпалій. – Кіровоград, 2004. – 56 с.
162. Незнищеність душі / В. Марко // Дзвін. – 1991. – № 6. – С. 148-150.
Про долю і творчість українського, закарпатського прозаїка, драматурга,

громадського діяча Юрія Керекеша.

163. Непроминальність світла : Слово про Галину Добрянську / Микола Зимомря, Василь Марко, Іван Зимомря // Народне слово. – 2012. – 16 лютого. – С. 13.
164. Новели Олеся Гончара «Модри камень» і «За мить щастя»: концептуальні коди / Василь Марко // Дивослово. – 2009. – № 12. – С. 44-47. – Бібліогр. в кінці ст.
165. «Ношу в серці моє село» / В. Марко // Жовтень. – 1988. – № 5. – С. 118-119.
Рец. на кн.: Керекеш Ю. Зустрічі без прощань : художньо-документальні оповіді / Ю. Керекеш. – Ужгород: Карпати, 1987.
166. Обрії слова : [творчість Василя Вовчка] / В. Марко // Вітчизна. – 1979. – № 3. – С. 204-208.
167. Об'єкт дослідження – сучасна проза / В. Марко // Радянське літературознавство. – 1984. – № 5. – С. 73-74.
Рец. на кн.: Бочаров А. Г. Бесконечность поиска : худож. поиски соврем. сов. прозы / А. Г. Бочаров. – М.: Сов. писатель, 1982. – 423 с.
168. Одержимість / В. Марко // Дзвін. – 1998. – № 5-6. – С. 50-51.
Рец. на кн.: Зимомря М. І. Джерела вічної краси. – Ужгород, 1996. – 234 с.
169. Оксана Квітка / В. Марко // Степ. – 1996. – № 1. – С. 45.
170. Основа творчих шукань : художня концепція людини і стильові пошуки в сучасній прозі / В. Марко // Жовтень. – 1984. – № 10. – С. 107-113.
171. Основи аналізу літературного твору / В.Марко // Дивослово. – 1998. – № 10. – С. 38-41; № 12. – С. 37-42.
172. Особливості внутрішнього монологу у творах Павла Загребельного [«Я, Богдан», «Тисячолітній Миколай», «Гола душа»] / В. Марко // Дивослово. – 2007. – № 1. – С. 53-56. – Бібліогр.: 4 назв.
У статті подається критичний матеріал на твори П. Загребельного, розглядаються особливості внутрішнього монологу.
173. Осяяння в художній концепції Василя Симоненка / В. Марко // Дивослово. – 2007. – № 4. – С. 21-25. – Бібліогр.: 15 назв.
У статті аналізується лірика видатного українського поета Василя Симоненка, його життєва і творча дорога.

174. Пам'ять серця : до 90-річчя від дня народження Олеся Гончара / В. Марко // Народне слово. – 2008. – 3 квітня. – С. 3.
Стаття літературознавчого змісту, присвячена творчості яскравої особистості української літератури ХХ століття.
175. Параметри поетичного світу : (Обговорюємо проблеми молодшої поезії) / В. Марко // Дніпро. – 1974. – № 10. – С. 139-144.
176. Партитура пам'яті / В. Марко // Освіта України. – 2005. – 13 вересня. – С. 11.
Рец. на кн.: Барчан В. Біля джерел. – Ужгород, 2004. – 160 с.
177. Патріарх із храму Слова : [С. Крижанівському – 85] / В. Марко // Народне слово. – 1996. – 16 січня.
178. Під калиновим вітром долі / В. Марко // Жовтень. – 1979. – № 10. – С. 144-146.
Рец. на кн.: Стельмах М. П. Чотири броди : роман / М. П. Стельмах. – К.: Рад. письменник, 1979. – 527 с.
179. Піднімаючись до Винниченка. «Гріх» у театрі ім. М. Л. Кропивницького / Василь Марко // Кіровоградська правда. – 1992. – 5 грудня.
180. Пісенна історія краю : листування «Стежини» / В. Марко // Кіровоградська правда. – 2006. – 27 червня. – С. 3.
Публікація представляє собою відгук на два пісенники, видані в Ужгороді у 2003 та 2005 рр. Автор вболіває за втрату пам'яті народної, що відбивається у піснях.
181. Пісні біля гірської варті / В. Марко, Г. Марко // Початкова школа. – 1982. – № 2. – С. 79.
Рец. на кн.: Жупанин С. Ватра : вірші / С. Жупанин. – К.: Веселка, 1981.
182. Поема Тараса Шевченка «І мертвим, і живим...» : концептуально-стильовий аналіз / В. Марко // Дивослово. – 1997. – № 5-6. – С. 26-29.
183. Поема Павла Тичини «Похорон друга» : продовження естетичної комунікації / Василь Марко // Дивослово. – 2014. – № 10. – С. 31-34. – Бібліогр. в кінці ст.
Проаналізовано поему П. Тичини «Похорон друга» – один зі знакових творів поета періоду війни, розглянуто жанрову специфіку, образ ліричного героя – основи естетичної та ідейної єдності твору, особливості композиції, сюжету, повторів як засобів утвердження ідеї безсмертя.

184. Поема Т. Шевченка «І мертвим, і живим...» : концептуально-стильовий аналіз / В. Марко // Степ. – 1996. – № 2-3. – С. 69-75; Освітнянське слово. – 1996. – Листопад; Дивослово. – 1997. – № 5-6. – С. 26-29.
185. Поет драматичного світосприйняття : [про Володимира Курченка] / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1994. – 15 листопада.
186. Попіл – мудрість вогню / Василь Марко // Народне слово. – 2007. – 3 березня. – С. 2; Кур'єр Кривбасу. – 2007. – № 216-217. – С. 387-389.
Рец. на кн.: Кешель Дмитро. ...І в смерті були твої очі : осінні оповіді / Дмитро Кешель. – Ужгород, 2004. – 180 с.
187. Потужне світло думки : [про українського письменника Анатолія Мороза] / В. Марко // Літературна Україна. – 2008. – 31 січня. – С. 7.
188. Премія імені Євгена Маланюка: уроки, перспективи / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1993. – 22 червня.
189. Проби пера: здобутки і втрати / Василь Марко // Кіровоградська правда. – 1977. – 9 липня.
Огляд творчості початківців і молодих поетів Кіровоградщини.
190. Про водевіль – серйозно : (На сцені кропивничан – «Сюрпризи медового місяця») / В.Марко // Кіровоградська правда. – 1999. – 20 листопада. – С. 4.
191. Про людину – з любов'ю : (по сторінках Стельмахових творів) / В. Марко // Радянське літературознавство. – 1972. – № 5. – С. 22-28.
192. Продовження легенди, або Що сталося після смерті Ромео і Джульєтти / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1999. – 2 листопада.
193. Прописаний у країні дитинства : [Жупанин Степан: до 50-річчя від дня народження] / В. Марко, Г. Марко // Початкова школа. – 1986. – № 2. – С. 74-75.
194. Про поняття художньої концепції людини / В. Марко // Радянське літературознавство. – 1980. – № 10. – С. 28-36.
Дається теоретичне обґрунтування оригінальної системи понять художньої концепції людини як естетичної і методологічної категорії.
195. Проти демона Хмеля / В. Марко // Літературна Україна. – 1987. – 13 серпня.
Рец. на кн.: Чендей Іван. Скрип колиски : Роман / Іван Чендей. –

Ужгород: Карпати, 1987. – 412,[2] с.

196. Професор Антоніна Гурбанська / В. Марко // Слово і час. – 2013. – 23 листопада. – С. 4: фото.
197. [Рецензія] / В. Марко // Дивослово. – 2005. – № 5. – С. 7.
Рец. на кн.: Ситченко А. Навчально-технічна концепція літературного аналізу: монографія. – К., 2004. – 504 с.
198. Різноманітність жанрів. Єдність концепції / В. Марко // Вітчизна. – 1982. – № 7. – С. 186-191.
Рец. на кн.: Дончик В. Г. Єдність правди і пристрасті : літ.-критич. статті / В. Г. Дончик. – К.: Рад. письменник, 1981. – 270 с.
199. Ріка часу пливе швидко : Олегу Полярушу – 60 / В. Марко // Народне слово. – 2000. – 6 січня. – С. 2.
200. Розчищаються замулені джерела : [про Василя Бондаря] / Василь Марко // Вежа. – 1996. – № 3. – С. 239-248.
201. Романтика і трагедія Миколи Хвильового : до 100-річчя від дня народження / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1993. – 18 грудня.
202. Самоспалення. У поетичному світі Євгена Маланюка / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1997. – 13 липня.
203. Сімдесят сторінок болю й любові : пам'яті Валерія Дейнекіна / В. Марко // Кіровоградська правда. – 2003. – 11 листопада. – С. 3.
204. Св. апостол Іван: «Як хто скаже: «Я Бога люблю, та ненавидить брата свого, той неправдомовець» : поема Шевченка «І мертвим і живим» / В. Марко // Степ. – 1996. – № 2-3. – С. 69-75.
205. Секрети майстерності / В. Марко // Київ. – 1986. – № 6. – С. 116-118.
Рец. на кн.: Ільницький М. Багатогранність єдності / М. Ільницький. – К.: Дніпро, 1984;
Рец. на кн.: Ільницький М. Дмитро Павличко / М. Ільницький. – К.: Дніпро, 1985
206. Серед небайдужих і байдужих : рецензія / Василь Марко // Березіль. – 2006. – № 9. – С. 180-181.
Рец. на кн.: Погрібний В. О. Серед українців : слово про духовність: публіцистика / В. О. Погрібний. – Кіровоград: Центрально-Українське вид-во, 2004. – 374 с.

207. Серцем побачено / В. Марко // Молодий комунар. – 1979. – 17 травня. – С. 4.
Рец. на кн.: Базилевський В. Земля двох морів: Добружанський щоденник / В. Базилевський. – Дніпропетровськ: Промінь, 1978. – 158 с.
208. Сім сліз Івана Чендея / Василь Марко // Вежа. – 2012. – № 30. – С. 174-181.
Про творчість українського письменника, кіносценариста, лауреата Шевченківської премії Чендея Івана Михайловича.
209. Скільки кроків до вершин? / В. Марко // Вітчизна. – 1981. – № 7. – С. 204-207.
Рец. на кн.: Чендей І. М. Кринична вода : повість, оповідання / І. М. Чендей. – Ужгород: Карпати, 1980. – 285 с. : іл.
210. Слово сили набирається : [про Василя Бондаря] / Василь Марко // Кіровоградська правда. – 2004. – 20 січня. – С. 3; Кур'єр Кривбасу. – 2004. – № 177. – С. 204-207.
211. Слово, що повертає із забуття / В. Марко // Літературна Україна. – 2001. – 15 лютого. – С. 6; Вежа. – 2002. – № 11. – С. 238-240.
Рец. на кн.: Гусейнов Г. Станційні пасторалі. Сповідь дитинства. – Кривий Ріг: Видавничий Дім, 1998. – 264 с.
212. Совершенствуем методическую работу / В. Марко // Вечерняя средняя школа. – 1971. – № 1. – С. 17-20.
Про досвід роботи Тячівської районної заочної середньої школи.
213. Совість землі / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1991. – 5 грудня. – С. 3.
Матеріал присвячений 60-річчю від дня народження Григора Тютюнника.
214. Совість рідної літератури / В. Марко // Освітнянський гарт. – 1991. – 13 грудня.
До 60-річчя з дня народження українського письменника Григора Тютюнника.
215. Сплеск зірок на спориші / В. Марко // Кіровоградська правда. – 2006. – 29 липня. – С. 3.
Про вихід нової книжки поетичних мініатюр Володимира Шурапова «Сплеск зірок на спориші».
216. Сповідь, що не приносить очищення (новела М. Хвильового «Я (Романтика)» / В. Марко // Народне слово. – 1994. – 28 червня.

217. Спомини про себе і час / В. Марко // Вечірня газета. – 2013. – 22 лютого. – С. 5; Педагогічний вісник. – 2013. – № 1. – С. 151.
Відгук на книгу Віталія Омеляненка «Засіви й ужинки на освітянській ниві життя».
218. Сторінки пам'яті серця / В. Марко // Вечірня газета. – 2004. – 19 березня. – С. 8; Дзвін. – 2004. – № 9. – С.145-146.
Рец. на кн.: Оліфіренко І. П. «Там, де Ятрань круто в'ється...» : роман в новелах. – К.: «Ма Ні», 2003. – 300 с.
219. Сучасна лірика крізь призму жанру / Василь Марко // Дивослово. – 2013. – № 11. – С. 63-64.
Рец. на кн.: Шаф О. Еволюція жанрів української лірики рубежу ХХ-ХХІ століть: [навч. посіб.] / О. Шаф. – К.: Просвіта, 2012.
220. Так наш «Степ» у Києві приймали... / В. Марко // Вечірня газета. – 1996. – 7 червня.
Про презентацію журналу «Степ» у Будинку письменників.
221. Талант на межі канонів : зі студій над творами Григора Тютюнника / Василь Марко // Дивослово. – 2006. – № 1. – С. 51-55. – Бібліогр.: 5 назв.
222. «Ти десь живеш на призабутім березі...» : [про Василя Стуса] / Василь Марко // Степ. – 2015. – № 1. – С. 27-30: фото.
223. Творча еволюція Івана Чендея / В. Марко // Жовтень. – 1980. – № 6. – С. 120-127.
224. Творча зрілість – вічне шукання / В. Марко // Вітчизна. – 1980. – № 3. – С. 203-205.
Рец. на кн.: Чендей І. М. Теплий дощ : повісті, оповідання / І. М. Чендей. – К.: Рад. письменник, 1979. – 348 с.
225. Тема важка. А втілення? / В. Марко // Жовтень. – 1975. – № 2. – С. 151-152.
Рец. на кн.: Вароді В. І. Червневий сполох : героїчна поема / В. І. Вароді. – Ужгород: Карпати, 1974. – 79 с.: іл.
226. Ти, пам'яте, не спи «Земний уклін тобі, солдате» / В. Марко // Народне слово. – 2006. – 19 січня. – С. 4.
Рец. на кн.: Шурапов Володимир. Земний уклін тобі, солдате... / Володимир Шурапов, Роза Федосєєва. – Кіровоград: КОД, 2005. – 337 с.: іл, фото.

227. «Тільки добро породжує добро...» : ці слова сказав Микола Смоленчук у нашій останній розмові / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1997. – 5 липня. – С. 3.
228. Ті нелегкі останні штрихи... / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1979. – 16 червня. – С. 4.
Огляд творів молодих поетів Кіровоградщини Башликової К., Леся К., Селецького П., Македонської О., Єременко О., Никитенка В., Верховенко Г., Берсанової Є., Ісаєнка Є., Сухова М., Чернеги Р., Сокурєнко І. та ін.
229. «Торкнуть вам серце...» : на здобуття обласної літературної премії імені Є. Маланюка / В. Марко // Кіровоградська правда. – 2005. – 11 січня. – С. 4.
Рец. на кн.: Погрібний Віктор Олексійович. Серед українців : слово про духовність: публіцистика / Віктор Погрібний; ред. Василь Бондар, авт. передм. Григорій Клочек. – Кіровоград : Центрально-Українське вид-во, 2004. – 374 с.
230. Точність критеріїв, глибина аналізу / В. Марко // Жовтень. – 1983. – № 5. – С. 126-128.
Рец. на кн.: Фащенко Василь. У глибинах людського буття : літературознавчі студії / Одеса: Маяк, 2005. – 639 с.
231. Трагедія без катарсису : (нова інтерпретація новели Олесь Гончара «Замить щастя») / Василь Марко // Вежа. – 2013. – № 32. – С. 256-259.
232. Трагедія народу – трагедія особи. «Сава Чалий» І. Карпенка-Карого на сцені Кіровоградського музично-драматичного театру ім М. Л. Кропивницького / В. Марко // Степ. – 1996. – № 1. – С. 30-33.
233. Тривожна радість пошуків / В. Марко // Дніпро. – 1982. – № 9. – С. 136-138
Рец. на кн.: Кононенко П. П. . В пошуках суті : літературно-критичні нариси / П. П. Кононенко. – К.: Рад. письменник, 1981. – 304 с.
234. Трилогія о закарпатском селе / В. Марко // Радуга. – 1984. – № 6. – С. 160-163.
Рец. на кн.: Томчаній М. І. Жменяки : трилогія / М. І. Томчаній. – Ужгород: Карпати, 1982. – 712 с. : іл.
235. Трудність перших підсумків / В. Марко // Молодий комунар. – 1976. – 22 червня. – С. 3.
Рец. на кн.: Мороз В. Л. Тінь дощу : поезії / В. Л. Мороз. – Одеса : Маяк, 1975. – 76 с.

236. У Кіровограді – «Ревізор» : [про прем'єру вистави Кіровоградського театру ім. Марка Кропивницького] / В. Марко // Кіровоградська правда. – 2003. – 1 квітня. – С. 4.
237. Уроки Івана Чендея / Василь Марко // Літературна Україна. – 2007. – 5 липня. – С. 1, 7.
238. Уроки сходження на Говерлу / В. Марко // Елисаветградские ведомости. – 2004. – 19 березня.
239. Устигнути на свій поїзд / Василь Марко // Київ. – 1986. – № 10. – С. 97-99.
Рец. на кн.: Мороз Анатолій. Ваш поїзд о дев'ятій / Анатолій Мороз. – К.: Молодь, 1985. – 296 с.
240. У фокусі жанру / В. Марко // Вітчизна. – 1986. – № 6. – С. 177-180.
Аналіз жанрово-стильових пошуків у сучасній українській прозі.
241. Феномен Леоніда Куценка : до 60-річчя від Дня народження / В. Марко // Народне слово. – 2013. – 14 лютого. – С. 6: фото.
Спогади про Леоніда Васильовича Куценка, які починаються з 1976 року.
242. Філософська лірика: запрошення до студентської аудиторії / В. Марко // Літературна Україна. – 1999. – 22 квітня.
243. Фольклорні елементи стилю письменника [М. Стельмаха] / Василь Марко // Народна творчість та етнографія. – 1972. – № 3. – С. 81-83.
244. Художнє слово і газета / В. Марко // Дніпро. – 1983. – № 6. – С. 133-135.
Про літературні публікації, присвячені літераторам Кіровоградщини і початківцям у газеті «Молодий комунар».
245. Художня концепція і позитивний герой М. П. Стельмаха / В. Марко // Українська мова і література в школі. – 1974. – № 1. – С. 5-12.
246. Цей сміх гірчить...[Вистава Закарпатського музично-драматичного театру за комедією Г. Рябкіна «Це дівча – з характером!»] / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1994. – 16 липня.
247. Ціха на терені літературних взаємин / В. Марко, І. Добрянський // Кіровоградська правда. – 2001. – 18 вересня. – С. 3.
Рец. на кн.: Павличко Дмитро. Наперсток : поезії / Дмитро Павличко; пер. з польск. Б. Задура; передмова М. Зимомря. – Кошалін [Польща],

2000. – 190 с.

248. Чарівний човник до берега духовності / В. Марко // Освіта. – 1996. – 29 травня. – С. 11.
Про фольклорні збірники «Розумниця» (1992), «Мамине серце» (1993), «Трапила коса на камінь» (1993), «Казки про бідних і багатих» (1994), «Коли собі заспівало...» (1993).
249. Четвертий празник : [про українського вченого С. А. Крижанівського] / В. Марко // Кур'єр Кривбасу. – 2001. – № 134. – С. 194-199.
250. Через хуртовини життя / В. Марко // Прапор. – 1970. – № 11. – С. 97-98.
Рец. на кн.: Стельмах М. Дума про тебе : роман / М. Стельмах. – К.: Дніпро, 1969. – 381 с.
251. Чим виміряти людину? / В. Марко // Вітчизна. – 1981. – № 8. – С. 208-210.
Рец. на кн.: Жулинський М. Г. Людина як міра часу : концепція людини і проблема характеру в сучасній радянській літературі / М. Г. Жулинський. – К.: Дніпро, 1979. – 273,[2] с.
252. Човен на течії життя / В. Марко // Жовтень. – 1976. – № 3. – С. 137-139.
Рец. на кн.: Вовчок В. Ю. У долонях гір : повість / В. Ю. Вовчок. – Ужгород: Карпати, 1975. – 189 с.
253. Чого прагнуло перо / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1995. – 6 липня.
Рец. на кн.: Панченко В. Є. Магічний кристал: сторінки історії українського письменства. – Кіровоград, 1995. – 234 с.
254. Щаблі до істини / В. Марко // Вітчизна. – 1985. – № 2. – С. 195-197.
Рец. на кн.: Жулинський Н. Г. Человек в литературе : обществ. ценности и проблемы худож. характера / Н. Г. Жулинский. – К.: Наук. думка, 1983. – 303 с.
255. Ще один крок до воскресіння / В. Марко // Вечірня газета. – 1995. – 10 березня.
Рец. на фільм: Голгофа Володимира Винниченка : художньо-публіцистичний фільм / Сценарій В. Панченка; режисер-постановник і оператор В. Мошинський; продюсер Л. Онул.
256. «Що в серці наймиліше» / Василь Марко // Літературна газета. – 1959. – 2 червня. – С. 2.
Рец. на кн.: Патрус-Карпатський А. Що в серці найсвятіше : лірика, легенди, поеми / А. Патрус-Карпатський. – К.: Рад. письменник, 1958.

257. Що за третім бродом? / В. Марко // Народне слово. – 2001. – 5 липня.
Імпресіоністичний етюд про Наталю Каськову в ювілейному стилі.
258. Що може професіонал-ентузіаст / В. Марко // Кіровоградська правда. – 1995. – 19 січня. – С. 4.
Огляд збірок казок «Розумниця» (1992), «Мамине серце» (1993), «Трапила коса на камінь» (1993), «Казки про бідних і багатих» (1994), збірки пісень «Коли собі заспіваю...» (1993), упорядкованих Іваном Васильовичем Хлантою, українським фольклористом, літературознавцем, бібліографом, мистецтвознавцем.
259. Що подарувала нам подорож / Василь Марко // Кіровоградська правда. – 1986. – 26 жовтня.
Рец. на кн.: Гончаренко Валерій. Шлях до джерела : поезії / Валерій Гончаренко. – К.: Молодь, 1986. – 54 с.
260. Що там, за синім косогором? / В. Марко // Вечірня газета. – 2014. – 1 травня. – С. 5; Степ. – 2014. – № 1. – С. 64-65: фото.
Рец. на кн.: Погрібний Віктор. Куща: проза 2012 року: новели, п'єса, есе / Віктор Погрібний; ред. Василь Марко. – Кіровоград: Степ, 2013. – 106 с.
261. Як готувати сучасного вчителя української літератури / Василь Марко // Дивослово. – 2015. – № 1. – С. 64.
Рец. на кн.: Ситченко А. Методика навчання української літератури в загальноосвітніх закладах / А. Ситченко. – К.: Ленвіт, 2011;
Практикум з методики викладання української літератури. – К.: ВД «Слово», 2013.
Вміщено спільну рецензію на дві книги однієї тематики.
262. Як слово мовлене : розвиток форм викладу в сучасній українській прозі / В. Марко // Вітчизна. – 1983. – № 9. – С. 150-156.
263. Якщо викладачі вважають... / Василь Марко // Радянський студент. – 1990. – 15 червня.
Про проблему екзаменів у вищих навчальних закладах.
264. Я пам'ятатиму Вас, Валерію... : спогади про Валерія Дейнекіна / В. Марко // Вечірня газета. – 2003. – 14 березня. – С. 9.

1.4 Web-бібліографія

265. Вібрація душі поета і світ. Поема Павла Тичини «Золотий гомін» /

- В. Марко // Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Сер.: Філологічні науки. – 2009. – Вип. 85. – С. 258-267. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzs_2009_85_32. – Дата звернення: 09.02.2021. – (Мова укр.).
266. За рядками листів – людська і творча доля / В. Марко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. – 2014. – Вип. 2. – С. 132. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuufilol_2014_2_28. – Дата звернення: 09.02.2021. – (Мова укр.).
267. Лірика Ліни Костенко. Аналітичні етюди / В. Марко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. – 2013. – Вип. 1. – С. 103-105. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuufilol_2013_1_22. – Дата звернення: 09.02.2021. – (Мова укр.).
268. Поема Павла Тичини «Похорон друга» : продовження естетичної комунікації / В. Марко, О. Киян // Проблеми сучасного літературознавства. – 2014. – Вип. 19. – С. 125-134. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prsl_2014_19_16. – Дата звернення: 09.02.2021. – (Мова укр.).
269. Сім сліз Івана Чендея / В. Марко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. – 2012. – Вип. 28. – С. 110-114. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuufilol_2012_28_25. – Дата звернення: 09.02.2021. – (Мова укр.).
270. Стан працелюбства та парадигма часу. До 70-річчя від дня народження Олега Поляруша / М. Зимомря, В. Марко, І. Добрянський // Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Сер.: Філологічні науки. – 2009. – Вип. 85. – С. 3-8. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzs_2009_85_3. – Дата звернення: 09.02.2021. – (Мова укр.).
271. Трагедія без катарсису: новела Олеся Гончара «За мить щастя» / В. П. Марко // Таїни художнього тексту (до проблеми поетики тексту). – 2013. – Вип. 16. – С. 115-118. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tkht_2013_16_19. – Дата звернення: 09.02.2021. – (Мова укр.).
272. Що окреслив бумеранг / В. Марко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. – 2013. – Вип. 2. –

II. Матеріали про життя і творчість Василя Марка

2.1 Книги та статті зі збірників та окремих видань

273. Балега Юрій. Учений з душею поета / Ю. Балега // Наукові записки. Сер. «Філологічні науки (літературознавство)» / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Кіровоградський держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кіровоград, 2011. – Вип. 94: Видається на пошану і з нагоди 50-річчя науково-педагогічної праці та 75-річчя від дня народження доктора філологічних наук, професора Василя Петровича Марка. – С. 3-5.
274. Босько Володимир. Марко Василь Петрович / В. Босько // Визначні постаті Степової Еллади: до 250-річчя заснування фортеці Святої Єлисавети, міста Єлисаветграда та 65-річчя утворення Кіровоградської області / Володимир Босько; Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського. – Кіровоград: Інформаційна мережа. – 2004. – Ч. 1. – С. 178.
275. Босько Володимир. [Марко Василь Петрович] / В. Босько// Історичний календар Кіровоградщини на 2016 рік. Люди. Події. Факти : довідник / Володимир Босько; Департамент освіти і науки Кіровоград. обл. держ. адміністрації, КЗ «КОШПО ім. Василя Сухомлинського». – Кіровоград: Центрально-Українське вид-во, 2016. – С. 16.
276. Василь Петрович Марко // Лауреати обласної літературної премії ім. Є. Ф. Маланюка. – Кіровоград: Кіровоградська обласна рада: КОД, 2014. – С. 52-53: фото.кол.
277. Дуб Костянтин. Спогад зорецвітної любові / К. Дуб // Наукові записки. Сер. «Філологічні науки (літературознавство)» / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Кіровоградський держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кіровоград, 2011. – Вип. 94: Видається на пошану і з нагоди 50-річчя науково-педагогічної праці та 75-річчя від дня народження доктора філологічних наук, професора Василя Петровича Марка. – С. 12-15.
278. Дуб Костянтин. У зорепадах слів і ягодах калини / К. Дуб // Наукові записки. Сер. «Філологічні науки (літературознавство)» / М-во освіти і науки, Кіровоградський держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кіровоград, 2006. – Вип. 64. – Ч. I. – С. 255-260.

279. Зимомря М. І. Бібліографічний покажчик публікацій професора Василя Марка / М. І. Зимомря, В. І. Рекіта; Мін-во освіти і науки України, Дрогобицький держ. педагог. ін-т ім. І. Франка, Кіровоградський держ. педагог. ун-т ім. В. Винниченка. – Ужгород: Гражда, 2006. – 70,[2] с.: фото. – Покажч.: с. 67-70.
280. Зимомря Микола. Знаковість синтезу: життя, література / М. Зимомря // Наукові записки. Сер. «Філологічні науки» (літературознавство) / М-во освіти України; КДПУ ім. В. К. Винниченка. – Кіровоград, 2006. – Вип. 64. – Ч. 2.: Видається на пошану і з нагоди 45-річчя науково-педагогічної праці та 70-річчя від дня народження доктора філологічних наук професора Василя Петровича Марка. – С. 3-9.
281. Зимомря Микола. Художнє письмо та його сповідальна сила / М. Зимомря // Наукові записки. Сер. «Філологічні науки (літературознавство)» / М-во освіти і науки, молоді та спорту України; Кіровоградський держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кіровоград, 2011. – Вип. 94: Видається на пошану і з нагоди 50-річчя науково-педагогічної праці та 75-річчя від дня народження доктора філологічних наук, професора Василя Петровича Марка. – С. 6-12.
282. Копинець Дмитро. Марко Василь Петрович / Дмитро Копилець // Від Буштина до вершин їхньої слави. Люди із світовим іменем : документальні біографічні нариси / Дмитро Копинець; ред. В. Топеха. – Буштино, 2010. – С. 106-135.: фото.
283. Марко Василь Петрович // Літературний словник Кіровоградщини / Кіровоградська організація спілки письменників України; автор-упор. Леонід Куценко. – Кіровоград, 1995. – С. 63.
284. Марко Василь Петрович // Кіровоградщина: Історія. Традиції. Сучасність : до 70-річчя Кіровоградської області / Олександр Босий, Павло Босий, Володимир Босько та ін.; за заг. ред.: О. В. Чуднова. – Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2008. – С. 301.

2.2 Статті з періодичних видань

285. Балєга Ю. Учений з душею поета / Ю. Балєга // Народне слово. – 2011. – 18 січня. – С. 4.
Про наукову і педагогічну діяльність професора, доктора філологічних наук В. Марка з нагоди його 75-річного ювілею розповідає його колишній викладач.

286. Барчан Валентина. Ужинок долі / Валентина Барчан // Вежа. – 2006. – № 19. – С. 222-226.
Черговий випуск присвячений поважній даті – 70-літньому ювілею професора Василя Петровича Марка. Також відзначено 45-річчя його невтомної науково-педагогічної діяльності.
287. Вітаємо доктора наук : [про В. П. Марка] // Освітнянський гарт. – 1993. – 22 червня.
288. Волочай В. Пошуки концептуальності / В. Волочай // Прапор. – 1987. – № 11. – С. 157-159.
289. Вони здобули премію ім. Є. Маланюка // Кіровоградська правда. – 2008. – 25 січня. – С. 2.
Інформація про лауреатів обласної літературної премії імені Є. Маланюка за 2007 рік, серед яких Марко Василь Петрович.
290. Голованова Т. Видавці філологам / Т. Голованова // Радянська освіта. – 1987. – 18 серпня. – С. 2.
Про книги видавничого об'єднання «Вища школа», призначені для філологів. Зокрема, йдеться про книгу В. П. Марка «Основа творчих шукань».
291. Горболіс Лариса. Осягнути секрети художнього слова : рецензія / Л. Горболіс // Кур'єр Кривбасу. – 2008. – № 226-227. – С. 243-246.
Рец. на кн.: Марко В. Стежки до таїни слова / В. Марко. – Кіровоград: Степ, 2007. – 264 с.
292. Горболіс Лариса. Таємниці аналізу художнього твору / Лариса Горболіс // Народне слово. – 2013. – 21 листопада. – С. 10; Дивослово. – 2014. – № 4. – С. 62-63.
Рец. на кн.: Марко В. Аналіз художнього тексту / В. Марко. – К.: Академвидав, 2013. – 278,[2] с.
293. Грицан Тетяна. Портрет із вічності Василя Марка / Тетяна Грицан // Українська літературна газета. – 2016. – 26 лютого. – С. 15: портр.
Спогади поетеси, члена НСПУ про зустрічі з В. Марком, листування, творчі плани.
294. Гурбанська А. Духовні острови професора Марка / А. Гурбанська // Кіровоградська правда. – 1998. – 25 червня. – С. 2: фото.
295. Данилишин Олена. Зупинилося серце професора Марка / Олена Данилишин // Кіровоградська правда. – 2015. – 16 червня. – С. 3: фото.

296. Дроздовський В. [Рецензія на книгу] / В. Дроздовський, В. Пащенко // Українська мова і література в школі. – 1991. – № 8. – С. 94-96.
Рец. на кн.: ...І вічна таїна слова. Аналіз великого епічного слова : посібник для вчителя / Василь Марко, Григорій Клочек, Володимир Панченко та ін. – К.: Рад. шк., 1990. – 205 с.
297. Зимомря М. В обіймах таїни слова : [про Василя Марка] / М. Зимомря // Рідна школа. – 1996. – № 2. – С. 23.
298. Зимомря М. Концепція людини: складники одвертості / М. Зимомря // Кіровоградська правда. – 1988. – 14 травня. – С. 3.
Рец. на кн.: Марко В. Основа творчих шукань : Худож. концепція людини в сучасній укр. рад. літературі / В. Марко. – К.: Вища школа, 1987. – 165 с.
299. Клочек Г. Прощальне слово про товариша і колегу – Василя Петровича Марка / Г. Клочек // Нова газета. – 2015. – 18 червня. – С. 11: фото.
Прощальне слово про викладача Кіровоградського педуніверситету Марка Василя Петровича, який літнього червневого дня відійшов у вічність.
300. Клочек Г. Учитель учителів : [Марку В. П. – 60 років] / Г. Клочек // Кіровоградська правда. – 1996. – 11 січня. – С. 2.
301. Корінь Антоніна. Скрипаль, співак, учитель поетів і мій перший критик / Антоніна Корінь // Народне слово. – 2021. – 7 січня. – С. 10: фото.
Творчий портрет та спогади про Василя Марка містять посилання на час роботи авторки в ОУНБ ім. Д. І. Чижевського.
302. Лауреати літературної премії «Сокіл степів» // Кіровоградська правда. – 2009. – 3 лютого. – С. 7: фото.
Василь Марко – лауреат премії «Сокіл степів» у номінації «Літературознавчі та критичні статті».
303. Літературний світ Василя Марка // Кіровоградська правда. – 2007. – 6 листопада. – С. 3.
304. Макей Л. Нетлінний вогонь слова Маланюка / Л. Макей // Народне слово. – 2008. – 5 лютого. – С. 1.
Про урочисту церемонію нагородження лауреатів обласної літературної премії ім. Є. Маланюка за 2007 рік Леоніда Безпалого, Василя Марка, Ольги Полевіної.
305. Оліфіренко І. До чаші мудрості звертаймося частіше : Дружні бесіди / І. Оліфіренко // Вечірня газета. – 2004. – 5 листопада. – С. 3.

Відгук на двотомник «Дружніх бесід» В. Марка та І. Добрянського, а також на радіопередачі, за матеріалами яких і видано книгу.

306. Пам'яті колеги : слово про В. Марка / Колектив факультету філології та журналістики КДПУ ім. В. Винниченка // Народне слово. – 2015. – 18 червня. – С. 11 : фото.
Біографічні відомості, педагогічна, викладацька та громадська діяльність Василя Петровича Марка.
307. Погрібний В. Василь Марко – вчений, літератор, інтелігент / В. Погрібний // Кіровоградська правда. – 2006. – 18 лютого. – С. 2.
Про ювілей – 70-річчя доктора філологічних наук, професора Василя Марка.
308. Ревва Тетяна. Залюблений у слово : до 85-річчя Василя Марка / Тетяна Ревва // Народне слово. – 2021. – 14 січня. – С. 5: фото.
Огляд віртуальної виставки музею до дня народження відомого літератора.
309. Ромащенко Людмила. Збагнемо «таїну слова» / Людмила Ромащенко // Кіровоградська правда. – 2008. – 1 квітня. – С. 7
Рец. на кн.: Марко Василь. Стежки до таїни слова : літературознавчі і методичні студії : навч. посібник / Василь Марко. – Кіровоград: Степ, 2007. – 264 с.
310. Ситченко А. Наближення до слова / А. Ситченко // Дивослово. – 2008. – № 7. – С. 60-61; Зарубіжна література. – 2008. – № 3. – С. 20-21.
Рец. на кн.: Марко Василь. Стежки до таїни слова: літературознавчі й методичні студії : навч. посібник / Василь Марко; ред. В. О. Погрібний. – Кіровоград: Степ, 2007. – 264 с.
311. Слово про Василя Марка // Слово і час. – 2015. – № 9. – С. 126: портр.
Слово пам'яті про Василя Марка – відомого українського літературознавця, вченого, педагога.
312. Степанова О. Нагородили кращих / Степанова О. // Репортер. – 2008. – 4 лютого. – С. 8.
У Кіровоградській обласній бібліотеці для юнацтва ім. Бойченка відбулося урочисте вручення обласної літературної премії ім. Євгена Маланюка лауреатам 2007 року Л. Безпалому, В. Марку, О. Полевій.
313. Твердоступ Раїса. Внесок кіровоградської літературознавчої школи / Раїса Твердоступ // День. – 2020. – № 132-133 (26-27 червня). – С. 12: фото.
Дослідники творчості Володимира Винниченка – Василь Марко,

Григорій Клочек, Володимир Панченко, Сергій Михида.

314. Тобілевич Валентина. «Люди вмирають, а ідеї – вічні»... : до 85-річчя Василя Марка / Валентина Тобілевич // Народне слово. – 2021. – 14 січня. – С. 5: фото.
Спогади про зустрічі з Василем Марком у зв'язку з вшануванням діячів театру корифеїв.
315. Три вітальних слова з нагоди 70-річчя Василя Марка // Народне слово. – 2006. – 5 січня. – С. 3.
Вітання колишніх та сьогоднішніх студентів, а також аспірантів на адресу ювіляра Василя Петровича Марка.
316. Яровенко Тетяна. Материкове маланюкознавство: кіровоградський складник у Всеукраїнському контексті / Тетяна Яровенко // Педагогічний вісник. – 2015. – № 1(33). – С. 23-29: фото.
Дослідники творчості Євгена Маланюка – Василь Марко, Юрій Войчишин, Григорій Клочек, Володимир Панченко, Оксана Гольник.

2.3. Web-бібліографія

317. Гармазій Надія. Наш Василь Петрович [Електронний ресурс] / Надія Гармазій // Кропивницький час-Тіме : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://chas-time.com.ua/liudyna/nash-vasil-petrovich.html>. – Назва з екрана. – Дата звернення: 02.02.2021. – (Мова укр.).
318. «Залюблений у слово»: у Кропивницькому відкрилася віртуальна виставка до 85-річчя Василя Марка [Електронний ресурс] // Кропивницька міська рада: [сайт]. – Електрон. текст. дані. – Кропивницький. – Режим доступу: <https://www.kr-rada.gov.ua/news/zalyubleniy-u-slovo-u-kropivnitskomu-vidkrilasya-virtualna-vistavka-do-85-richchya-vasilya-marka.html>. – Назва з екрана. – Дата звернення: 28.01.2021. – (Мова укр.).
319. Залюблений у слово [Електронний ресурс] : віртуальна виставка / Karpenko-Kary Museum. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: http://www.karpenkokarymuseum.kr.ua/kar194_u.html. – Назва з екрана. – Дата звернення: 28.01.2021. – (Мова укр.).
320. Зимомря М. Коли сонце гасне. Слово про Василя Марка / М. Зимомря // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія : Літературознавство. – 2015. – № 43. – С. 381-389. – Режим доступу: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/6234/1/Zymomrya%20Mykol>

a.pdf. – Дата звернення: 04.02.2021. – (Мова укр.).

321. Зимомря М. І. Марко Василь Петрович [Електронний ресурс] / М. І. Зимомря // Енциклопедія сучасної України : [beta-версія]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=63729. – Назва з екрана. – Дата звернення: 28.01.2021.
322. Корінь Антоніна. Скрипаль, співак, учитель поетів і мій перший критик : спогад про В. П. Марка – до 85-річчя від дня народження [Електронний ресурс] / Антоніна Корінь // Народне слово : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://n-slovo.com.ua/2021/01/05/%D1%81%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%BF%D0%B0%D0%BB%D1%8C-%D1%81%D0%BF%D1%96%D0%B2%D0%B0%D0%BA-%D1%83%D1%87%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8C-%D0%BF%D0%BE%D0%B5%D1%82%D1%96%D0%B2-%D1%96-%D0%BC%D1%96%D0%B9-%D0%BF/>. – Назва з екрана. – Дата публікування: 05.01.2021. – Дата звернення: 02.02.2021. – (Мова укр.).
323. Марко Василь Петрович [Електронний ресурс] // Вікіпедія: вільна енциклопедія. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B0%D1%80%D0%BA%D0%BE_%D0%92%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%8C_%D0%9F%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87. – Назва з екрана. – Дата останньої правки: 11.08.2020. – Дата звернення: 28.01.2021. – (Мова укр.).
324. Марко Василь Петрович (Видатні особистості Кіровоградщини) [Електронний ресурс] // Обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д. І. Чижевського : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу : https://wiki.library.kr.ua/index.php?title=%D0%9C%D0%B0%D1%80%D0%BA%D0%BE_%D0%92%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%8C_%D0%9F%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87. – Назва з екрана. – Дата звернення : 01.02.2021. – (Мова укр.).
325. Марко Василь Петрович [Електронний ресурс] // Кіровоградська обласна бібліотека для юнацтва ім. Є. Маланюка: [сайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: https://lib.kr.ua/?page_id=793. – Назва з екрана. – Дата звернення: 28.01.2021. – (Мова укр.).
326. Марко Василь Петрович (1936-2015) [Електронний ресурс] // Центральноукраїнський державний педагогічний інститут ім. В. К. Винниченка: [сайт]. – Електрон. текст. дані. – Кіровоград-Кропивницький. – Режим доступу : <https://www.cuspu.edu.ua/ua/do-100->

richchia-universytetu/lehendarni-postati/11751-sonyachnyy-cholovik. –

Назва з екрана. – Дата звернення: 28.01.2021. – (Мова укр.).

327. Ференц Надія. Життя, окрилене любов'ю до красного письменства : (До 75-річчя від дня народження Василя Марка) [Електронний ресурс] / Надія Ференц // Науковий вісник Ужгородського університету : Серія: Філологія. Соціальні комунікації. – Ужгород, 2011. – Вип. 25. – Режим доступу :

<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/5291/1/%d0%96%d0%98%d0%a2%d0%a2%d0%af%2c%20%d0%9e%d0%9a%d0%a0%d0%98%d0%9b%d0%95%d0%9d%d0%95%20%d0%9b%d0%ae%d0%91%d0%9e%d0%92%e2%80%99%d0%ae%20%d0%94%d0%9e%20%d0%9a%d0%a0%d0%90%d0%a1%d0%9d%d0%9e%d0%93%d0%9e%20%d0%9f%d0%98%d0%a1%d0%ac%d0%9c%d0%95%d0%9d%d0%a1%d0%a2%d0%92%d0%90.pdf>. –

Назва з екрана. – Дата звернення : 02.02.2021. – (Мова укр.).

328. Ференц Надія. Кіровоградський закарпатець Василь Марко допоміг багатьом нашим письменникам увійти до загальноукраїнського простору [Електронний ресурс] / Надія Ференц // Закарпаття онлайн Beta : Інтернет-видання. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу:

[https://zakarpatya.net.ua/Zmi/78388-Kirovohradskyi-zakarpatets-Vasyl-Marko-dopomih-bahatom-nashym-pysmennykam-uviiity-do-](https://zakarpatya.net.ua/Zmi/78388-Kirovohradskyi-zakarpatets-Vasyl-Marko-dopomih-bahatom-nashym-pysmennykam-uviiity-do-zahalnoukrainskoho-prostoru)

[zahalnoukrainskoho-prostoru](https://zakarpatya.net.ua/Zmi/78388-Kirovohradskyi-zakarpatets-Vasyl-Marko-dopomih-bahatom-nashym-pysmennykam-uviiity-do-zahalnoukrainskoho-prostoru). – Назва з екрана. – Дата звернення: 01.02.2021. – (Мова укр.).

Іменний покажчик

- Авксентьев Л. Г. 31
Бабич Я. В. (146)
Базилевський Володимир (84, 95, 104, 207)
Балега Юрій 273, 285
Басараб В. С. (88)
Барабаш С. 143, (154)
Барчан В.В. (159, 176), 286
Башликова К. (228)
Безпалій Леонід (41, 83, 125, 133, 161, 304, 312)
Берсанова Є. (228)
Бикова Л. Г. 31
Близнаць В. (122)
Бондар Василь 47, (105, 200, 210, 229)
Босий Олександр 284
Босий Павло 284
Босько Володимир 274-275, 284
Бочаров А. Г. (167)
Вароді В. І. (225)
Венєвцева Л. В. 31
Верховенко Г. (228)
Винниченко В. (35, 54, 62, 76, 81, 179, 255, 313)
Вієвський В. 58
Вовчок В. Ю. (88, 109, 164, 166, 252)
Волочай В. 288
Гармазій Надія 317
Голованова Т. 290
Гончар Олесь (50, 126, 174, 231, 271)
Гончаренко Валерій (259)
Горболіс Лариса 291, 292
Грицан Тетяна (100), 293
Гурбанська Антоніна (196), 294
Гусейнов Г. (78, 211)
Данилишин Олена 295
Дейнекін В. (69, 89, 120, 203, 264)
Добрянська Галина (163)
Добрянський І. А. 1-4, 23, 55, 61, 64, 68, 72, (85), 129, 247, 270, 305
Дончик В. Г. (198)
Драч Іван (113)
Дрозд Володимир (38)
Дроздов В. (75)
Дроздовський В. 296
Дуб Костянтин 277, 278
Дузь І. М. 106
Дьяконов Г. В. 4
Єременко О. (228)
Жулинський М. Г. 23, (251, 254)
Жупанин С. (181, 193)
Журба Тамара (145)
Загребельний П. (51, 172)
Задура Б. (129, 247)
Зимомря Іван (163)
Зимомря Микола 23, (56), 61, (72), 99, 123, 129, 163, (168, 247), 270, 279-281, 297, 298, 320, 321
Ілляшенко М. (117)
Ільницький М. (205)
Ісаєнко Є. (124, 228)
Каретний Анатолій (153)
Каретний А. (92)
Карпенко-Карий І. (58, 65, 232)
Каськова Наталя (257)
Квітка Оксана (169)
Квітка-Основ'яненко Г. Ф. (31, 49)
Керекеш Ю. Ю. (116, 162, 165)
Кешеля Д. М. (88)
Киян О. 268
Клочек Григорій 5, (82, 96, 134, 229, 296), 299, 300, (313)
Клюєнко Д. (107)
Князюк В. (137)
Кобзар М. (124)
Ковпик Світлана Іванівна 7
Кокоцінські Стефан 23
Коник Б. (124)
Кононенко П. П. (233)
Копинець Дмитро 282
Корінь А. М. (128), 301, 322
Костенко Л. (139, 154, 267)
Котляревський Іван (27)

Коцюбинський М. (35)
Кешель Дмитро (186)
Кравченко І.Є. 106
Крижанівський С. (177, 249)
Кропивницький Марко (148)
Куліш Пантелеймон (7, 54)
Курченко Володимир (185)
Куценко Леонід (138, 241), 283
Лесь К. (228)
Ликов В. (115)
Любарський Роман (37)
Македонська О. (228)
Макей Л. 304
Маланюк Євген (66, 202)
Мейгеш Ю.В. (88, 118)
Михида Сергій (313)
Мороз А. (10, 33, 156, 187, 239)
Мороз В. Л. (235)
Мошинський В. (255)
Никитенко В. (228)
Оліфіренко І. П. (218), 305
Омельяненко Віталій 217
Онул Л. (255)
Осьмачка Теодось (159)
Павличко Дмитро. (34, 99, 114, 129, 205, 247)
Панічева Олена 21-22
Панченко Володимир 5, 143, (253, 255, 296, 313)
Патрус-Карпатський А. (256)
Пащенко В. 296
Погрібний В. О. 15, 19, (91, 94, 135, 206, 229, 260), 307, (310)
Полевіна Ольга (304, 312)
Поляруш О. Є. 20, (61, 73, 149, 199, 270)
Попчук Л. (124)
Радул Валерій 23
Ревва Тетяна 308
Рекіта В. І. 279
Реп'яшник В. (124)
Решетов О. О. 21-22, (42)
Ромащенко Людмила 309
Рябкін Г. (246)
Сарана В. (124)
Селецький Петро (228)
Семенчук І. Р. (106)
Сердюченко Ю. М. 133
Симоненко Василь (52, 173)
Ситченко А. (197, 261), 310
Скунець П. М. (111)
Смоленчук Микола (79, 151, 227)
Сокурченко І. (228)
Стельмах Михайло (18, 43, 45, 53, 97, 106, 112, 150, 178, 191, 243, 245, 250)
Степанова О. 312
Стус Василь (222)
Сухов Микола (228)
Сухомлинський В. О. (29, 87, 137)
Тарковський Арсеній (132)
Твердоступ Раїса 313
Тичина Павло (28, 183, 265, 268)
Тобілевич Валентина 314
Тобілевич І. (54)
Томчаній М. І. (234)
Тютюнник Григорій (40, 59, 140, 213-214, 221)
Українка Леся (44)
Фащенко Василь (230)
Федосєєва Роза (226)
Фельбаба-Косач О. Д. (123)
Фенько Наталя (103)
Ференц Надія 327, 328
Хвильовий Микола (35, 201, 216)
Хланта Іван 6, (48, 155, 157, 258)
Чендей Іван (57, 88, 119, 127, 195, 208-209, 223-224, 237, 269)
Чернега Р (124, 228)
Черкас П. (124)
Чуднов О. В. 284
Шаф О. (219)
Шевченко Т. Г. (46, 68, 152, 182, 184, 205)
Шоу Б. (117)
Шурапов В. П. 25, 47, 60, (77, 142, 148, 215, 226)
Яновський Юрій (64)
Яровенко Тетяна 316

Дорога до себе

Слово лауреата

Василь Марко

За традицією при врученні обласних премій – літературної, у галузі образотворчого мистецтва та інших – їх лауреати виголошують невеличкі промови. Нинішнього року літературна премія імені Євгена Маланюка в номінації «Літературознавство і публіцистика» присуджена професору Кіровоградського педуніверситету Василю Марку за навчальний посібник «Стежки до таїни слова». Нижче публікуємо його виступ.

Я – не публіцист, котрий прямо висловлює свої судження з приводу суспільних процесів, фактів, явищ. Але я любив публічні лекції, з якими свого часу доводилось виступати часто: в полі, на заводі, перед лікарями й архітекторами, навіть у нашій тюрмі. Пам'ятаю, це було на Великдень.

Я – не поет і не представляю своїх праць аудиторії. Але моя професія вузівського викладача потребує публічного висловлення думок, поглядів на літературні епохи, періоди, імена, твори, факти. Мета моєї праці – сприяти формуванню майбутнього вчителя-філолога.

Як це не складно, я незмінно орієнтуюсь на елітарного вчителя-словесника, котрий розумітиме душу дитини, а наші акселерати в завершальні шкільні роки переживають цілі драми становлення особистості; орієнтуюсь на такого вчителя рідної мови й літератури, котрий любить і знає мову, знає літературу як мистецтво слова. А найперше застерігаю студентів: працюючи в школі, не прогавте талановиту дитину, не травмуйте її. Заради талановитих і варто працювати наполегливо.

Переїнявши від своїх університетських викладачів, професорів Петра Пономарьова, Григорія Удовиченка, пильну увагу до слова, і сам тривалий час займаюся теорією й практикою аналізу літературних творів.

На моє щастя, на кафедрі української літератури нашого педуніверситету склалася атмосфера, коли багато колег займається проблемами інтерпретації художніх текстів. Ще на початку дев'яностих років минулого століття члени кафедри професори Григорій Клочек, Олег Поляруш, Володимир Панченко, покійна Світлана Барабаш і я видали книжку аналізів великих епічних творів для філологів, учителів та студентів під назвою «І вічна таїна слова». Словосполучення «таїна слова» дуже містке. За вченням О. Потебні, слово в художньому творі здобуває нові значення або їх нюанси. Ось найпростіший приклад. У байці Л. Глібова «Вовк та Ягня» в одному ряду стоять слова «він Вовк, він пан», зближуючись значеннями, хоча поза текстом вони не є синонімами.

У І. Драча є вірш «Дівич-сніги», де слово «сніги» від естетичного враження – захоплення красою снігів, що «навколо залягли», – поступово добуває значення морального імперативу: «Як треба чисто йти...», тобто

праведно жити, перейнявшись величчю чистих, незайманих снігів, що в уяві поета постали в короні честі, яку символізує дивовижне українське слово «дівич». На жаль, у свідомості сучасників воно істотно поблідло.

Нелегка справа проникати до таїни слова, зазирати в своєрідне задзеркалля художнього твору, де діють своєрідні естетичні закони, які здаються схожими на реальні. Але це не так. Оце «не так» найтяжче дається учням, студентам та й учителям, особливо, коли зважити на зменшення годин на літературу в школі, на нестачу художніх текстів, на зменшення ролі гуманітарних наук у суспільстві, на захаращеність інформаційного простору.

Ми звикли до формули: художнє слово – велика сила. Але воно не завжди може все. Заглиблення в його таїну розвиває аналітичні здібності, потрібні в будь-якій діяльності. Проникнення до світу думок та емоцій, закріплених у художньому слові, дає змогу пізнавати себе, свою душу. І вже від кожного зокрема залежить, чи стануть стежки до таїни слова початком дороги до себе, до світу, власної долі. Бо слово все-таки може багато.

Народне слово. 2008. 9 лютого. С. 2

Учений з душею поета

*Юрій Балега,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української
літератури УжНУ*

Здається, з легкої руки великого Леонардо да Вінчі пішов гуляти по світу популярний у добу афоризм: «Гідний жалю той учень, який не перевершив свого вчителя». Сприятий і витлумачений навіть у буквальному розумінні слова, він не втратив свого значення до цього часу. Підтвердженням істинності сказаного є наукова і педагогічна діяльність нашого професора, доктора філологічних наук Василя Петровича Марка.

Ні, я не збираюся видавати себе за вчителя відомого в Україні і за її межами вченого і педагога вищої кваліфікації, ні. Я добре розумію, що така спроба виглядала б в очах громадськості неправдивою і смішною потугою – не більше. Якщо йдеться про талановитого учня і його вчителів на науково-педагогічній ниві, то беруся твердити, що Василь Петрович був достойним учнем кафедри української літератури Ужгородського університету, а я був усього лише одним із скромних викладачів цієї кафедри, якому судилося знайомити допитливого студента з азами філологічної науки, на завершальному етапі навчання керувати його дипломною роботою про секрети поетичної творчості Ю. Боршоша-Кум'ятського, а ще пізніше, після

закінчення однорічної аспірантури, бути одним з офіційних опонентів його кандидатської дисертації «Проблема героя в творчості Михайла Стельмаха». А потім, уже в Кіровоградському педінституті (нині Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка), у якому Василь Петрович працює від 1975 року, він написав і захистив докторську дисертацію на тему «Художня концепція людини і стиль: закономірності взаємодії», став професором, і вже десятки років у його особі наша вища школа має талановитого педагога й відомого в Україні та за її межами вченого-філолога, якого поважають, до голосу якого прислухаються серйозні дослідники вітчизняної та зарубіжної літератури ХІХ-ХХ століть.

Коло наукових зацікавлень доктора філологічних наук, професора Василя Марка широке і розмаїте. У полі зору дослідника творчість українських і зарубіжних письменників ХІХ-ХХ століть, проблеми теорії і літератури, методика аналізу художніх творів, методика викладання літератури в середній і вищій школах. За 50 років науково-педагогічної діяльності з-під пера талановитого вченого вийшло біля півтора десятка монографій, ряд підручників, навчальних і науково-методичних посібників та декілька сотень ґрунтовних статей, надрукованих у наукових збірниках, республіканських і зарубіжних журналах. Найбільш відомими стали праці «Художній світ Михайла Стельмаха», «У вимірах стилю», «Окрилені ідеалом», «Основа творчих шукань», «Анатолій Мороз. Нарис творчості», «І вічна таїна слова. Аналіз великого епічного твору» (у співавторстві), «Теорія літератури», «Стежки до таїни слова» та інші. Саме ці праці вченого я мав на увазі, коли говорив про вчителів та їхнього учня, про його внесок у філологічну науку в Україні.

Прийнято говорити, що кожен талант – від Бога. Не заперечую – це так. Але талант без повсякденної копіткої праці – ніщо. Тут хочеться сказати добре слово на адресу батьків Василя Петровича, уже покійних Марії та Петра Марків – простих сільських трудівників віддаленого гірського села Руське Поле на Зеленій Верховині, у Тячівському районі, на Закарпатті, які прищеплювали і прищепили своїм дітям, у тому числі й нашому ювіляру, любов до праці, чесність, порядність, шанобливе ставлення до людей. Я часом просто дивуюся його наполегливості й завзятості в праці і не можу збагнути, звідки в ученого так багато сил і енергії – зроблено навдивовиж багато як на науковій, так і на педагогічній ниві. Думаю, що не помилюся, коли згадаю добрим словом, на жаль, уже покійну дружину професора Ганну Марко (у дівоцтві – Гавришко), яка створювала своєму чоловікові родинний затишок і всі умови для його плідної роботи.

Не треба думати, що шлях Василя Петровича у велику науку був усіяний одними трояндами, ні. Усього вистачило на тому шляху. Були й важкі в матеріальному відношенні студентські роки сина загнаних до колгоспної кошари хліборобів верховинського села, була й шістнадцятирічна праця вчителя-словесника на його рідній Верховині після закінчення університету, була й однорічна аспірантура при кафедрі української літератури Ужгородського університету, а потім доля закинула корінного

горянина в степову Україну, до Кіровограда, де він у стінах Кіровоградського педагогічного університету імені В. Винниченка протягом 15 років невтомно оре й добірним зерном засіває науково-педагогічну ниву.

А я і досі бачу перед собою ще безвусого допитливого юнака з буйною чорною шевелюрою, який без будь-яких спонукань тягнувся до знань, до науки. Його цікавили складні як для того часу питання історії й теорії літератури, життя і творчість сучасних митців слова, зокрема тих, що були в опалі, як, скажімо, Юлій Боршош-Кум'ятський, Андрій Малишко. Докопуючись до істини, він виробляв свою думку з приводу того чи іншого питання, уперто відстоював її, і це часом не всім подобалося. Думаю, що не согрішу, коли скажу, що саме через нестандартність мислення обдарований випускник філологічного факультету потрапив не до аспірантури, а вимушений був іти працювати вчителем Дулівської восьмирічної школи на його рідній Тячівщині. Подалі від обласного центру. Говорю це як науковий керівник його дипломної роботи, якого не оминули деякі аберації звинувачень на адресу дипломника.

І ось перед нами вже посивілий, битий суспільними вітрами професор, за плечима якого більш як півстолітня науково-педагогічна діяльність. До свого 75 річчя В. Марко прийшов з добрим ужином. Скільком учням і студентам за роки своєї діяльності він відкривав таїни художнього слова, прищеплював любов до добра і краси! Їх тисячі. А скільком відкрив шлях у велику науку! На міжвузівських наукових конференціях доводилося зустрічатися з багатьма його учнями й нічого, крім доброго слова і шани на його адресу, я не чув. Бо й нині, незважаючи на роки, професор В. Марко, крім повсякденної викладацької роботи, роботи зі студентами, дбає й про вирощування науково-педагогічної зміни – керує аспірантами, рецензує та виступає опонентом на захисті кандидатських і докторських дисертацій, пише й публікує рецензії на наукові праці та нові твори українських письменників, друкує методичні порадики та посібники. Про науковий ужинок ювіляра найкраще говорять його книги й статті в наукових збірниках та журналах, і кожен, хто бажає, може з ними познайомитися. Тут тільки зауважу, що найбільше вченого хвилюють секрети поетичної творчості, найбільше він трудиться над тим, щоб розкрити або показати шлях до розкриття таїни слова.

Василь Марко – людина безкорислива й товариська. Він таким був і раніше, але найкраще ці людські риси стали виявлятися в нього з бігом часу. До професора, наприклад, будь-коли можна звернутися по допомогу, і я не знаю випадку, щоб він комусь відмовив. А часом спішить допомогти або сказати добре слово людині й без усяких звертань до нього – з потреби душі. Маючи, як казав Поет, добром нагріте серце, учений щиро радіє, коли бачить успіх іншої людини, але й так же болісно переживає, коли когось із друзів чи знайомих спіткала невдача.

Незважаючи на широке поле зацікавлень і зайнятість, професор не забуває й про рідне Закарпаття, своє село й батьківську хату, з якої пішов у світ. Кожного року під час канікул він приїздить до Руського Поля на могили

батьків, спілкується з дорогими його серцю односельцями, цікавиться життям Країни Див, як називав наш край його улюблений поет Ю.Боршош-Кум'ятський, не забуває й про свою алма матер – Ужгородський національний університет та письменників області. У далекому Кіровограді він написав цікаві наукові розвідки про творчість М. Томчанина, І. Чендея, Ю. Керекеша, В. Басараба, П. Скунця, С. Жупанина, Д. Кешелі, відгукується на нові твори закарпатських авторів. До вивчення творчості письменників Закарпаття залучає й своїх аспірантів.

Нашому ювіляру 6 січня цього року виповнилося 75. Оглядаючи пройдене і зроблене, а зроблено навдивовиж багато, у таких випадках прийнято казати, що так зроблено багато, але попереду на ювілянта ще чекають нові звершення. Віддаючи данину традиції, я також зичу Василю Маркові нових творчих злетів на ниві української філологічної науки й молю Бога, щоб дав йому сил і здоров'я на багато-багато літ.

Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка]. Сер. «Філологічні науки (літературознавство)». Кіровоград, 2011. Вип. 94. С. 3-5.

Прощальне слово про товариша і колегу – Василя Петровича Марка

*Григорій Клочек,
професор, доктор філологічних наук*

Благодатне літо стоїть в Україні. Зелене, духмяне, сонячне. Наше степове місто у цю червневу пору наповнюється запахом квітучої липи. Можливо, саме тому у ці дні прощання з Василем Петровичем приходять у пам'ять слова, які неодноразово чув від нього: «Я переїхав із Закарпаття у цей степовий край саме тому, що тут багато сонця. А я люблю сонце».

І ці його слова постійно згадуються, коли читаєш у чисельних телеграмах, електронних листах, «фейсбушних» постах, що йдуть у ці дні з усіх кінців нашої землі, такі слова: «Світлий був Чоловік!», «Світлій Людині – світла пам'ять», «Світлий Учитель». І слова Чоловік, Людина, Учитель у цих прощальних посланнях пишуться з великої літери.

Він був зразковим педагогом вищого, істинно професорського рівня. А це означає, що він був справжнім ученим, перебував у постійному науково-творчому пошуку, і ця його лицарська відданість науці передавалася студентству – вони, студенти, добре відчують справжність, легко розрізняють істинне від різного роду підробок. І тому цей його культ науки, культ любові до рідної літератури виховував у студентів повагу до своєї

майбутньої професії – під його впливом вони починали розуміти її високий смисл. І ця повага та зацікавленість художньою літературою, що з'являлася у першокурсників на його лекціях і практичних заняттях, переходила у подальшому в зачарування художнім Словом назавжди, до вічної таїни якого він так уміло їх підводив.

Скільки ж то молодих учителів-словесників пішло у школу озброєними найголовнішим та найціннішим, що він віддав їм – любов'ю до рідного слова, здатністю розуміти і підніматися до геніїв нашої літератури. Такий вчитель-словесник є особливою цінністю в сучасній школі, бо йому випадає місія бути посередником між найбільшими духовними надбаннями українського народу і його, народу, молодими поколіннями.

Він був інтелігентом у всьому – в житті, в роботі, у стосунках з оточуючими. Був елегантним із жінками, довірливим і порядним із колегами. А на дружніх застіллях – душею товариства.

Прощаючись із ним у цей пронизливо сонячний, пропахлий квітучими липами червневий день, коли природа перебуває у розквіті своєї животворящої сили, згадуються поетичні рядки Бориса Олійника із його «Похорону вчителя»:

Як могли ви, учителю, вмерти, коли

Мені й так до нестями прикро?

Я ж вам вірив, як Богу.

Мені ви були

За Отця, і Духа, і... приклад.

Та коли б хоч вітриця ламали куці,

Чи осіння осмута висла,

Та коли б хоч лили трафаретні дощі,–

А то ж май зацвіта, як пісня!

Він сказав:

– Не вдавайся до самотності.

Не спіши головою з кручі.

Я тому саме в травні лишаю життя,

Щоб його цінували учні.

«Щоб його цінували учні» і слідували Вашим, дорогий Василю Петровичу, життєвим принципам лицаря Добра і Краси – принципам видатного Вчителя учителів.[...]

Нова газета. 2015. 18 червня. С. 11.